

PRAZNIK OBČINE PTUJ V JURŠINCIH

Štiri desetletja od poslednjega boja Lackovih borcev

»Ponosni smo bili, ko smo izvedeli, da bo osrednja proslava ob letošnjem občinskem prazniku v naši krajevni skupnosti.« to so bile

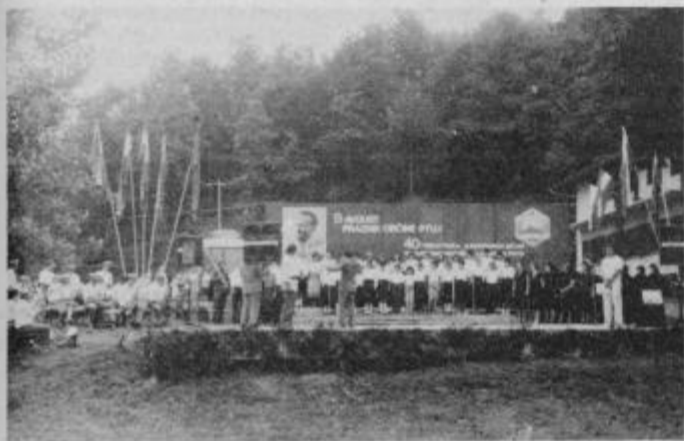
uvodne besede s katerimi je vse prisotne pozdravil predstavnik gostitelja — predsednik skupščine krajevne skupnosti Juršinci Ignac

Hrga, kjer so kljub slabemu vremenu storili vse za prijetno počutje številnih gostov med katerimi so bili tudi predstavniki pobratene občine Arandjelovac iz SR Srbije na čelu s predsednikom OO ZZB NOB Dragomir Grujićem ter predstavniki republiškega in občinskega družbenopolitičnega življenja.

Slavnostno sejo skupščine občine Ptuj in družbenopolitičnih organizacij je vodil predsednik skupščine Franc Tetičkovič, ki je v svojem slavnostnem govoru tudi predstavil dosežani in bodoči razvoj ptujske občine, ki je tesno povezan z osnovnimi usmeritvami stabilizacijskega programa in z vse bolj zaostrenimi pogoji gospodarjenja. Vsem delovnim ljudem in občanom je za občinski praznik čestital tudi Dragomir Grujić, ki je v imenu družbenopolitičnih organizacij, delovnih ljudi in občanov Arandjelovca

Delovno predsedstvo slavnostne seje med pozdravnim govorom Dragomira Grujića iz pobratene občine Arandjelovca. Foto: Langerhole

Izvajalci bogatega kulturnega programa.

Foto: Langerhole

zaželel vsem občanom ptujske občine še več delovnih uspehov, osebne sreče in zadovoljstva. Podobni pozdravi in želje so bili tudi v telegramih, ki so jih poslali predsednik republiškega izvršnega sveta Janez Zemljanec, predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije Marjan Orožen, Franc Leskovšek-Luka in nekateri drugi.

V nadaljevanju slovesnosti je predsednik skupščine podelil letošnja občinska priznanja — zlato plaketo občine Ptuj Branku Go-

rjupu, plakete pa skupini delavcev iz TGA Boris Kidrič Kidričev, skupnosti trsnicarjev in drevničarjev Juršinci, krajevni skupnosti Heroja Lacka Rogoznica ter Dragici Novak, Antonu Sedlašku in Dragu Čaterju.

Po tem, ko so delegacije odnesle vence k spominskim obeležjem, so proslavo v Juršincih sklenili z bogatim kulturnim programom v katerem so sodelovali ptujska godba na pihala, pevci iz Juršine in Dornave folklorna skupina iz Cirkove ter recitatorji, ki so nam

skozi besedilo Vide Rojčeve predstavili junaški boj Lackovih borcev.

S prireditvami ob letošnjem občinskem prazniku bomo zaključili 31. avgusta. V tem času pa bo še rokometni turnir bratskih občin, republiško prvenstvo v kartingu v Hajdošah, otvoritev fizioterapije v Ptujskih toplicah in otvoritev adaptiranih delovnih prostorov pošte v Zgornjem Leskovcu.

mš

JUBILEJNA PTUJSKA KULTURNA SREČANJA

V ponedeljek, 9. avgusta, so se začela 10. Ptujška kulturna srečanja. Tudi letos potekajo pod pokroviteljstvom Kredite banke Maribor in poslovne enote Ptuj, ki je že devet let zvesta tem kulturnim prireditvam. Na otvoritveni slovesnosti, ki je bila v avli Centra srednjega usmerjenega izobraževanja, je govoril predsednik skupščine kulturne skupnosti ob-

čine Ptuj Božo Glazer, ki je med drugim dejal:

»Prireditve v okviru kulturnih srečanj so naletele na velik odziv med Ptujčani, saj je zanje vsako leto večje zanimanje. Ocenjujemo, da se je vsako leto udeležilo prireditev okrog 30.000 gledalcev. Našim občanom smo predstavili dosežke s področja gledališke, literarne, plesne, glasbene, filmske

in fotografske umetnosti ter organizirali strokovna posvetovanja o ptujski kulturi. V Ptujju so gostovali umetniki iz Jugoslavije, Sovjetske zveze, Indije, Madžarske, Združenih držav Amerike, Tahitija, Japonske in danes iz Mongolije. Teh umetnikov večina naših občanov ne bi videla, če bi ne bilo kulturnih srečanj.»

Zatem so zadonele fanfare in

srečanja, ki jih organizira ptujska občinska kulturna skupnost, so se pričela. Nastopili so člani folklornega ansambla Ubsnurski ajmak iz Ljudske republike Mongolije. Skupino, ki je bila ustanovljena pred desetimi leti, sestavljajo plesalci, pevci in instrumentalisti. Predstavili so se z izvornimi ljudskimi pesmimi in plesi. Bogat ritem, poln lahkih gibov, izražajočih čustva je prevzel zares polno dvorano občinstva. Lahko bi rekli, da se mongolski ljudski plesi skorajda stikajo z baletom, poseben mik pa jim dajajo živobarvna, mehko padajoča svilena oblačila — izvine narodne noše. Nič manj navdušeno niso gledalci pozdravili pevcev in instrumentalistov solistov. Uro trajajoč nastop, čeprav zaradi boleznih v ansamblu nekoliko skrajšan, je pomenil za občinstvo prijetno doživetje, za Ptujška kulturna srečanja pa dovolj kvaliteten začetek jubilejnih prireditev, posvečenih občinskemu prazniku. N. Dobljekar

Jubilejna srečanja je ob zvoku fanfar odprl predsednik skupščine kulturne skupnosti občine Ptuj Božo Glazer.

Utrinek z nastopa folklornega ansambla Ubsnurski ajmak iz LR Mongolije. (foto Kosi)

V počastitev spomina na borce NOB

Enako kot druga leta je bila tudi letos na dan 8. avgusta — praznika občine Ptuj žalna seja predsedstva občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij občine Ptuj. Žalna seja je bila v nedeljo zjutraj v delavskem domu Franca Krambergerja, to je v domu, ki je poimenovan po železničarskem delavcu, komunistu in revolucionarju Francu Krambergerju, ki je v junaškem boju Lackove čete pred 40 leti, v gozdniški Laze pri Mostju, prvi

omahnil pod streli številčno nadmočnega sovražnika.

Sejo je vodil Janko Vogrinc, predsednik občinskega odbora ZZB NOV Ptuj, ki je orisal revolucionarno pot heroja Lacka in borcev njegove čete, ki so pred 40 leti dali svoja življenja za svobodo in velike ideale socializma. Z tem so udeleženci svečane seje z minuto tišine počastili spomin na tovariša Tita, Kardelja, Lacka in druge borce, ki so padli v

boju ali izgoreli v revolucionarnem delu, ki jih žal ni več med nami.

Ob koncu so na seji imenovali 23 delegacij, ki so ponesle in položile vence k vsem spominskim obeležjem na območju občine Ptuj. Le k spominskim obeležjem na območju KS Juršinci so položile vence delegacije, imenovane na slavnostni seji. FF

Udeleženci žalne seje, razdeljeni v po 3-članske delegacije, ki so ponesle in položile vence k vsem spominskim obeležjem na območju občine Ptuj. Foto: Langerhole

mercator
 izbira
 panonija
 ptuj

Ugoden nakup konfekcije
 in perila po nižanih cenah
 do **40%**

v naših prodajalnah
**ZARJA, SLAVICA, MAVRICA,
 OBLAČILA, CICIBAN IN
 BLAGOVNICA**

OD 14. AVGUSTA DALJE
 PRIČAKUJEMO VAŠ OBISK

ORMOŽ

ZA ZMANJŠANJE IZGUB

Prejšnjo sredo 4. avgusta so člani komiteja OK ZKS Ormož namenili pozornost delovni organizaciji IGP Ograd, Slovinovi temeljni organizaciji Gostinstvo in Primatovi temeljni organizaciji Bančna oprema. V prvih dveh organizacijah združenega dela so zaključili prvo polletje z izgubo, v tretji pa poslujejo s precejšnjimi težavami. V Ogradu imajo nekaj nad 600 tisoč dinarjev izgube, med vzroki pa navajajo pomanjkanje reprodukcijskega materiala, njegovo slabo kakovost, nepravčasno dobavo polizdelkov, spremembo asortimana in pomanjkanje mazuta.

V temeljni organizaciji Gostinstvo je izguba za 115 odstotkov večja kot lani in znaša 3 milijone 370 tisoč dinarjev, vendar je v primerjavi s prvim trimesečjem nekoliko manjša. Med vzroki izgube so velike obveznosti zaradi odplačil posojil in obresti, slaba izkoriščenost nočitvenih zmogljivosti — ta je le 20-odstotna — ter slab odnos do dela in gostov.

Člani komiteja so glede Primatove temeljne organizacije Bančna oprema ugotovili, da je tam potrebno uvesti začasne ukrepe družbenega varstva, kar bodo predlagali izvršnemu svetu občine, ta pa zboru združenega dela občinske skupščine. V temeljni organizaciji prihaja do hujskih kršitev samoupravnih odnosov, delovna disciplina je slaba in s tem tudi odnos do dela, izdelki so nekalitetni, dogovorov o dobavi ne spoštujejo in tako dalje.

Na seji komiteja so se dogovorili, da morajo v osnovnih organizacijah ZK v omenjenih organizacijah združenega dela pripraviti temeljni oceno stanja in sprejeti program ukrepov za odpravljanje ali zmanjšanje izgub. Analize morajo opraviti do konca avgusta, potem pa sprti spremljati uresničevanje sprejetih ukrepov in njihovo učinkovitost. Poleg tega morajo komunisti temeljito oceniti tudi svoje delo — delo vsakega posameznika in osnovne organizacije kot celote. Oni so prvi odgovorni za uresničevanje sprejetih obveznosti.

N. Dobljekar

MESOKOMBINAT PERUTNINA PTUJ

Močno povečan izvoz

V ptujski Perutnini načrtujejo, da bodo do konca leta izvozili 10.000 ton perutninskega mesa na konvertibilno tržišče. Predsednika kolektivnega poslovalnega organa delovne organizacije Alojza Gojčiča smo vprašali, kako je prišlo do tako velike obveze:

„V začetku smo vprašali, leta smo usklajevali plan izvoza v okviru samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino in se dogovorili, da bomo izvozili 5.000 ton perutninskega mesa na konvertibilni trg. Kasneje so se pogotji zaostriili, zato smo sredi leta povečali obvezo na 7.000 ton mesa. V delovni organizaciji pa smo ugotovili, da glede na tretjinsko udeležbo pri devizah le-teh ne bo dovolj, saj bi za normalno proizvodnjo potrebovali okrog 10 milijonov dolarjev. Teh 10 milijonov pa bi nam zagotovil izvoz 10.000 ton perutninskega mesa. Naša želja je, da bi izvoz v tej višini tudi uresničili.“

V prvem polletju je proizvodnja perutninskega mesa v vaši delovni organizaciji za 1.000 ton pod planom. Kaj to pomeni za vašo izvozna prizadevanja oziroma za domači trg?

„Zmanjšanje proizvodnje za 1.000 ton že ima posledice na domačem trgu, kjer je ponudba manjša. Izvoza ne bomo zmanjšali, seveda če bomo za vseh 10.000 ton našli kupce — upamo da bomo, saj smo nekaj pogodb že sklenili. Plan za prvo polletje smo uresničili 44-odstotno in predvidevamo, da bomo primanjkljaj do konca leta nadomestili. Manjkajočih 1000 ton bomo potegnili v glavnem z jugoslovanskega trga, v manjši meri s slovenskega, kamor namenimo približno polovico svoje preostale proizvodnje, polovico pa seveda prodajamo na ostalem jugoslovanskem trgu.“

Devize potrebujete predvsem za nakup soje in nekaterih drugih potrebnih surovin za krme. S katerimi težavami se srečujete?

„V zadnjem času precej študiramo, kako spremeniti recepturo krme, da bi imela manj uvoznih komponent. To smo v zadnjem času naredili, zlasti smo zmanjšali količino sojinih tropin v krmi. Izpad soje smo seveda nadomestili z drugimi elementi, tako da kvaliteta krme ni slabša. Receptura krme, ki jo trenutno uporabljamo v proizvodnji seveda nima optimalne vrednosti. Še bomo študirali in razmišljali, kako recepturo krme tudi v prihodnosti spreminjati. Želeli bi, da se ta krma v največji možni meri tudi testira v proizvodnji, vemo pa, da bo potrebno nekatere komponente v sami krmi tudi zmanjševati, sicer je naša odvisnost od uvoza prevelika. Morda pa bomo lahko nekatere komponente v krmi nadomestili z domačimi — tudi ta študij v delovni organizaciji teče.“

Naslednji večji problem predstavlja za Perutnino koruza. Znano je, da sta dve tretjini zagotovljeni, tretjina pa kupujete po tržnih zakonitostih. Kaj to pomeni za delovno organizacijo?

„Mesokombinat Perutnina potroši na leto 60.000 ton koruze. Težimo k temu, da bi si zagotovili vsaj dve tretjini potrebne koruze z nekimi bolj ali manj čvrstimi dogovori, torej s pridelovalci v Slavoniji in v Vojvodini. Tretjino kanimo kupovati po tržnih razmerah, ki vladajo v Jugoslaviji. Seveda smo v polpreteklem obdobju nekaj ton koruze tudi uvozili. Računamo, da bo morda kakšen sličen dogovor potrebno skleniti tudi v prihodnje, seveda, ko bi morda širša družbena skupnost prisločila na pomoč pri zagotavljanju deviz za uvoz koruze, če je domači pridelovalci ne bi hoteli prodajati — kakor se to trenutno tudi pogosto dogaja.“

Moram reči, da je trenutno stanje na cenovnem področju nesprejemljivo tako za pridelovalca kot za predelovalca. V njunem interesu ni, da je cena zamrznjena na vrednosti 10,30 dinarja za kilogram koruze. Pridelovalec je po te ceni noče prodajati, mi pa tudi mislimo, da je cena nerealna, saj smo jo že doslej kupovali po 13 in več dinarjev za kilogram.“

Perutnini so mnogokrat očitali, da sama ne vlaga dovolj v pridelavo koruze, kaj lahko rečete glede tega?

„Kar se tiče naših vlaganj, da bi si zagotovili nekatere surovine bi moral reči, da je to gotovo naš problem in naša usmeritev v prihodnje. Poskušamo si zagotoviti nekatere osnovne količine, morda v obsegu dveh tretjin — vsaj za koruzo to velja. Mislim, da bi se slovenski proizvajalci kot celota ali v okviru poslovne skupnosti ali v okviru gospodarske zbornice ali v okviru komiteja za kmetijstvo morali složneje dogovarjati, kako vlagati v zemljišča v Slavoniji ali v Vojvodini, da bi si zagotovili potrebne količine koruze. Ta bo vsekakor tudi v prihodnje primanjkovala Sloveniji. Težko pa se je dogovarjati kot samostojni porabnik s pridelovalci koruze. Sami pa smo se s pridelovalci v Slavoniji in v Vojvodini vendarle nekaj dogovorili. Vlagali smo oziroma vlagamo milijarde dinarjev v setev — po neki logiki jo kreditiramo — in si s tem zagotavljamo koruzo za našo proizvodnjo.“

N. Dobljekar

NOVOSTI V POSLOVANJU Z OBČANI

V Kreditni banki Maribor načrtujemo, da se bodo sredstva občanov v letu 1982 povečala za 1 milijardo 872 milijonov dinarjev oz. 22 %, v poslovni enoti Ptuj pa za 278 milijonov oz. 24 %. V tem porastu so zajeta dinarska in devizna sredstva občanov. Prioritetna naloga banke na področju deviznega poslovanja za občane bo odkup deviznih sredstev od občanov. Z pospešenim odkupom deviz bomo omogočili OZD premaganje deviznih težav.

Banka bo odkupovala devize predvsem na osnovi gotovinskih kreditov, nadalje za pridobitev stanovjskih kreditov, kreditov za posebne namene in kreditov za pospeševanje drobnega gospodarstva. Del konvertibilnih deviz bo banka odkupila tudi za nakup blaga brez prometnega davka in na podlagi odkupa iz deviznih računov občanov.

V prejšnji številki Tednika smo navedli, da bomo občanom podrobneje razložili vsebino aktov, ki jih je sprejel IO KBM na seji 30/7-1982. Naj spomnimo, da gre za naslednje tri akte in sicer:

1. pravilnik o kreditih občanom za pospeševanje kmetijske dejavnosti na podlagi namenskega varčevanja dinarskih sredstev, konvertibilnih deviz in vezave dinarskih sredstev in prodaje konvertibilnih deviz.

2. sklep o kreditih občanom za pospeševanje gospodarske dejavnosti in opravljanje svobodnih poklicev na podlagi predhodnega namenskega varčevanja konvertibilnih deviz.

3. sklep o stanovanjskih kreditih občanom na podlagi predhodnega namenskega varčevanja konvertibilnih deviz.

KAKŠNE MOŽNOSTI NAM PONUJAJO NAVEDENI AKTI?

Z akoma pod zaporedno 1 in 2, ki bosta pričela veljati 15/8-1982, bo banka v letu 1982 pospeševala razvoj kmetijstva in drobnega gospodarstva.

Pravilnik o kreditih občanom za pospeševanje kmetijske dejavnosti omogoča kredit občanom na osnovi:

- namenskega varčevanja dinarskih sredstev za vezavo privarčevanih dinarskih sredstev

- namenskega varčevanja v konvertibilnih devizah in po končani varčevalni dobi vezave dinarske protivrednosti konvertibilnih deviz

- vezave dinarskih sredstev ali dinarske protivrednosti prodanih konvertibilnih deviz.

Po tem pravilniku odobravajo kredite:

- kmetom, ki so usmerjeni v določeno kmetijsko proizvodnjo
- občanom, ki se poleg redne zaposlitve ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo in svoje proizvode prodajajo in so usmerjeni v določeno proizvodnjo

- občanom, ki se šele nameravajo ukvarjati s kmetijsko dejavnostjo ali drugo dejavnostjo za proizvodnjo hrane.

Kmet oziroma občan lahko dobi kredit za naslednje namene:

1. nakup novih lažjih kmetijskih strojev in orodij od ustreznih trgovskih organizacij

2. nakup osnovnih sredstev za čebelarje

3. manjše adaptacije govejih in svinjskih hlevov

4. ureditev ali obnovo nasadov ribeza, robid, lesnikov, višenj, breskev, marelic in jagod

5. ureditev objektov za proizvodnjo vrtnin in sadik

Pogoj je, da kreditojemalec proizvaža za trg, da ima sklenjeno ustrezno pogodbo z območno kmetijsko zadrugo ali temeljno organizacijo kooperantov ali predelovalno industrijsko delovno

ni dobi vezati do poplačila kredita. Občan lahko varčuje z enakimi mesečnimi pologi ali z enkratnim pogolom.

Pri najmanjši varčevalni dobi torej 2 leti dobi občan na podlagi mesečnih pologov dinarskih sredstev 300 % kredita od privarčevanega zneska ter 350 % kredita na podlagi enkratnega pologa dinarskih sredstev. Vsako naslednje leto varčevanja prinaša občanu v obeh primerih (mesečni obroki ali enkratni pogol) 50 odstotnih poenov višji kredit.

Pri najmanjši varčevalni dobi (2 leti) na podlagi mesečnih pologov deviz 250 % kredita od vezanega zneska dinarske protivrednosti odkupljenih konvertibilnih deviz pa na podlagi enkratnega pologa 300 % kredita od vezanega zneska dinarske protivrednosti odkupljenih konvertibilnih deviz. Tudi v teh dveh primerih prinaša občanu nadaljevarje varčevanja za vsako leto varčevanja 50 % višji kredit.

Med varčevalno dobo pa se tako privarčevana dinarska in devizna sredstva na osnovi me-

Ena od podružnic KBM Poslovne enote v Ptuju.

organizacijo in, da ima za investicijo pozitivno mnenje pospeševalne službe območne kmetijske zadruge. Najnižji znesek kredita je 30.000,00 din, najvišji pa sme znašati 800.000,00 din.

Doba vračanja za namene navedene pod točko 3 in 4 je do 8 let, za vse ostale namene pod točkami 1, 2 in 5 pa do 5 let, odvisno torej od dobe vezave sredstev in porabe kredita. Vezni znesek sredstev se obrestuje po 5 % letni obrestni meri, kredit pa daje po 16 % letni obrestni meri.

Če se občan odpove obrestim na vezana sredstva, znaša obrestna mera za kredit 14 % letno. Za pridobitev kredita na podlagi namenskega dinarskega ali deviznega varčevanja je potrebno varčevati najmanj 2 leti in dinarska sredstva po končani varčeval-

sečnih pologov obrestujejo po obrestni meri, ki velja za dinarske in devizne vloge na vpogled. Na osnovi enkratnega pologa pa po obrestni meri, ki velja za vezane hranilne vloge.

Pri vezavi dinarskih sredstev ali dinarske protivrednosti prodanih konvertibilnih deviz pa znaša kredit 250 oziroma 300 %. Poraba kreditov za vse navedene namene se vrši na podlagi ustrezne dokumentacije.

ZA POSPEŠEVANJE GOSPODARSKE DEJAVNOSTI

Sklep o kreditih občanom za pospeševanje gospodarske dejavnosti in opravljanje svobodnih poklicev na podlagi predhodnega namenskega varčevanja konvertibilnih deviz je le dopolnitev veljavnega pravilnika, ki ga upo-

rabljamo od 1/3-1982 dalje. S tem sklepom pa se uvaja še dodatna možnost pridobitve kreditov občanom za pospeševanje gospodarske dejavnosti tudi na osnovi predhodnega namenskega varčevanja konvertibilnih deviz, kar dosedaj veljavni pravilnik ni omogočal.

Tudi tukaj je doba predhodnega namenskega varčevanja najmanj dve leti in znaša pri mesečnih plogih višina kredita 250 % od vezanega zneska dinarske protivrednosti odkupljenih konvertibilnih deviz in na podlagi enkratnega pologa 300 % kredita. Z podaljševanjem varčevalne dobe se letno zviša kredit za 50 %. To so novosti, ki jih sklep dodatno uvaja.

O STANOVANJSKIH KREDITIH OBČANOM

Tudi pravilnik o stanovanjskih kreditih občanom je s sklepom o kreditih občanom na podlagi predhodnega namenskega varčevanja konvertibilnih deviz doživel spremembo s 1/8-1982. Omenjeni pravilnik se že uporablja od 1. decembra 1981.

Novost te spremembe je v tem, da občan dobi kredit, če predhodno namensko varčuje najmanj 2 leti v konvertibilnih devizah, po končani varčevalni dobi pa prodaja banki privarčevane konvertibilne devize, njihovo dinarsko vrednost pa veže največ 16 let. Namensko pa lahko občan varčuje z enkratnim pogolom ali rednimi mesečnimi pologi.

Pri najmanjši varčevalni dobi (že zgoraj omenjena) pridobi občan na podlagi mesečnih pologov 250 % kredita in z enkratnim pogolom 300 % kredita od vezanega zneska dinarske protivrednosti odkupljenih konvertibilnih deviz.

Privarčevana sredstva se občanu obrestujejo po 7,5 % letni obrestni meri v isti valuti kot je varčevanje. Kredit je po 8 % letni obrestni meri, medtem ko se vezana dinarska sredstva ne obrestujejo.

Ker je pravilnik o stanovanjskih kreditih že dobro znan občanom in se na območju poslovne enote množično poslužujejo njegovih ugodnosti, ga posebej ne bomo pojasnjevali.

O drugih podrobnostih teh in ostalih pravilnikov, ki jih nismo podrobneje pojasnjevali v današnjem sestavku, vas bomo podrobneje seznanili ob vašem prihodu v ekspozituroh in agencijah poslovne enote Ptuj.

Marija Ovcar, vodja oddelka za poslovanje z občani

PEKARNE VINKO REŠ PTUJ

DOSEŽEN FIZIČNI OBSEG PROIZVODNJE

V temeljni organizaciji pekarnice Vinko Reš' Ptuj so v prvem polletju letos dobro poslovali, kljub temu, da jim ni uspelo popraviti cen, razen pri slaščičarskih izdelkih; pa še te so bile zvišane šele 4. junija. Ugodni so tudi fizični kazalci proizvodnje, saj so planirane količine presegli za en odstotek; v primerjavi z enakim obdobjem leta 1981 pa za tri odstotke. Nekoliko slabši je rezultat pri izpeki pekovskega peciva, kjer je plan krajiši za dva odstotka. V prvem polletju pa so dosegli tudi ugodno razmerje pri izpeki osnovnih in specialnih vrst kruha, ki je doseženo s 30,22 odstotka proti 59,78 odstotka v korist specialnih vrst kruha.

Finančni kazalci prikazujejo za 30 odstotkov večji celotni prihodek v primerjavi z letom 1981,

nekoliko višji pa je indeks pri porabljenih sredstvih, ta dosega 39 odstotkov. Dohodek je večji za 15 odstotkov, čisti dohodek pa za 13 odstotkov.

Peki so imeli v tem obdobju precej težav s pomanjkanjem moke, zlasti tipa 1100 in 800. Bila pa je tudi slabše kvalitete. Te težave so sedaj omilili, vendar bo pomanjkanje še vedno prisotno, ker še niso pričeli z mletjem letošnjih žit.

Pritožili so se tudi proti sklepu občinske skupnosti za cene, ki ni upoštevala vseh dejstev pri odobritvi cene posameznih vrst kruha. O pritožbi je na zadnji seji razpravljali izvršni svet SO Ptuj in ugotovil, da so pritožbeni razlogi upravičeni, vendar glede na zamrznitev cen trenutno ni moč ničesar spremeniti.

MG

Popravek

V 30. številki Tednika, kjer je bil na 2. strani objavljen naš sestavek »Nadaljnja usmeritev poslovne politike... V stavnici je bila izpuščena ena vrstica besedila, kar je bilo bistveno za nadaljnje besedilo, zato objavite popravek.

Zadnja dva stavka na koncu drugega stolpca se pravilno glasila:

„Zaradi tega bomo v poslovni enoti v drugem polletju z ugodnimi namenskimi krediti pospeševali odkup deviz od občanov, čeprav se zaenkrat tudi takšni krediti vstevajo v limit. V mesecih juniju in juliju smo občanom ponudili pobot kreditov na osnovi prodaje deviz z vezanimi depoziti.“

Nadaljnje besedilo je pravilno.

DRUGO TEKMOVANJE KOVINARJEV

O pripravi na drugo tekovanje kovinarjev občine Ptuj, ki bo 25. septembra smo se pogovarjali s predsednikom organizacijskega odbora tekovanja kovinarjev občine Ptuj, Zvonkom Zuranom:

„Glede na izkušnje iz lanskoletnega tekovanja kovinarjev, smo šli na razširitev po področjih, da bi se mladi vključili v tekovanje v vseh panogah, ki zajemajo kovinsko stroko v industriji, se nam je v letošnjem letu posrečilo razširiti naše panoge še na rezkale. Letošnji obseg panog bo: kovinostrugarji, orodjarji, to je ročna obdelava, plamenski varilci, varilci na CO₂ in rezkarji. Tekmovalci se bodo udeležili tekovanja v organizacijah, ki so lani prvo tekovanje izvedle zelo kvalitetno, letošnje leto pa bi zajeli čim več ljudi v kovinski ali predelovalni industriji.“

Tekmovanje kovinarjev občine Ptuj bo letos 25. septembra, to je dela prosta sobota v teh delovnih organizacijah. Tekmovanje bo enodnevno, zahtevje in prijave bodo možne v enodnevni izvedbi. Tekmovanje se bo odvijalo v

treh delovnih organizacijah ptujске občine, ki imajo za to materiale pogoje in lahko izvedejo tekovanje. Tekmovanje se bo odvijalo v Agisu, v TGA Kidričevo in v Elkom Hiko Olga Meglič TOZD Hido v Dolanah. Potekalo bo po področjih. Kovinostrugarji bodo v TGA Kidričevo, orodjarji plamenskega varjenja bodo tekovali v Agisu, prav tako orodjarji; varjenje pa bodo tekmovalci izvedli v Olgi Meglič. Tekmovanje bodo vodile tehnične komisije. Navedene organizacije pa so zmožne nuditi potrebno orodje, stroje ali prilagoditvene materiale.

Želja občinskega odbora in komisije, ki je zadolžena za izvedbo tekovanja je, vključiti čim večje število kovinske predelovalnih delavcev občine Ptuj. S tem smo šli tudi na področje zasebne obrti, ki jo bomo letos vključili v tekovanje. V letošnjih pripravah na tekovanje je želja povečati množičnost tega tekovanja.

V prijavnih vabilih kovinarjev občine Ptuj je vpisan pogoj, da delavec zaposlen v delovni organizaciji ali pri zasebnem obrtniku tudi dela na področju za katerega se bo prijavil oz. ima

ustrezno kvalifikacijo. Možnost prijave je v vsaki delovni organizaciji, za vsako panogo po trije delavci ali pa iz obrtnega združenja tudi po trije tekmovalci, za vsako panogo. Rok prijave za tekovanje je 25. avgust. Ko bo tehnična komisija imela vse prijave, bo lahko izdelala plan dela in ga poslala delovnim organizacijam in obrtnikom. Zraven tega bo navedena komisija poslala gradivo in tudi vprašanja za teoretični del tekovanja.

Sicer je republiško tekovanje kovinarjev že za nami. Toda naša želja je, da postane to tekovanje tradicionalno in da se bomo v bodoče poskušali bolj angažirati, da bomo občinsko tekovanje izvedli pred republiškim, in da bodo najboljši tekmovalci lahko svoje znanje preizkusili tudi na republiškem tekovanju. Letošnji rok je že zamujen. Krivda je delno na nas, delno pa tudi na celotni strukturi, saj je prišlo do nekaterih sprememb zaradi česar tudi tekovanje ni bilo izvedeno prej.

J. Hvalc

PRENOVLJENA MEŠALNICA KRMIL

V soboto, 7. avgusta so v Dražencih svečano predali namenu nove žitne silose in prenovljeno mešalnico krmil Emone KK Ptuj TOZD Tovarne močnih krmil. Otvoritve so se poleg zaposlenih udeležili tudi predstavniki skupščine občine in družbenopolitičnih organizacij, delegacija pobratene občine Arandjelovac, Milan Knežević, predsednik republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Milan Krajnik, podpredsednik gospodarske zbornice Slovenije, predstavniki kreditne banke Maribor in poslovne enote Ptuj ter drugi gostje.

Najprej je govoril direktor temeljne organizacije Tovarna močnih krmil Franc Ivančič, ki je med drugim dejal:

«Zaradi nenehnega naraščanja potreb po krmilih pa tudi v skladu s programom širitve živinorejske proizvodnje v kmetijskem kombinatu, smo se delavci KK Ptuj odločili, da bomo prenovili in povečali zmogljivost mešalnice od sedanjih 30.000 ton na 60.000 ton proizvodnje močnih krmil le-»

OB PRAZNIKU OBČINE PTUJ

Vrvico je prerezal in s tem simbolično predal objekte delavcem Tona Taciga, predsednik delavskega sveta Tovarne močnih krmil. (foto Kosi)

«S tem bomo zagotovili močna krmila za družbene potrebe živinoreje in kmetov kooperantov ne le v občini Ptuj, temveč tudi za potrebe regije in izven nje.»

je zgrajena po naj sodobnejši tehnologiji. Proizvodnjo vodi računalnik, posebna pridobitev pa je program za optimizacijo krmil. S tem programom bodo dosegli najbolj optimalne krmne mešanice, seveda v sodelovanju z inštituti in laboratorijem v temeljni organizaciji, ki je najbolj sodobno opremljen.

Novi žitni silosi imajo zmogljivost 10.000 ton. Vanje bo lahko Kmetijski kombinat vskladščil celoten lasten pridelek pšenice in koruze, pa tudi pridelek kmetov kooperantov. Vsi silosi imajo naj sodobnejšo tehnologijo spremljanja temperature, priključeni so na računalnik mešalnice, ki bo spremljal vse sprejete in izdane količine surovin iz silosov.

Celotna investicija je veljala 160 milijonov dinarjev. Financirali so jo Kreditna banka Maribor in poslovna enota Ptuj. Zavarovalna skupnost Maribor, Kmetijsko živilska razvojna skupnost, Zvezna direkcija za rezerve, del denarja pa je iz združenih sredstev Kmetijskega kombinata Ptuj.

N. Dobljekar

O LIKU HEROJA LACKA

Pri Zgodovinskem društvu Ptuj se zavedajo dejstva, da se čas vse bolj odmika od naše revolucionarne preteklosti, ker spomini bledijo in mnogih udeležencev osvobodilnega boja že ni več med nami. Prav zato so se pri zgodovinskem društvu v Ptujju že pred dvema letoma odločili, da načrtno zberejo pričevanja, ki bi zapolnila vrzeli v prikazovanju zgodovine naprednega delavskega gibanja. V teh prizadevanjih je Zgodovinsko društvo Ptuj dobilo široko podporo občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij občine Ptuj. V letošnjem letu je zgodovinsko društvo tudi koordiniralo svoje delo z vsemi dejavniki, ki skrbijo za razvijanje revolucionarnih tradicij v ptujski občini.

Prenašanje revolucionarnih tradicij na mladi rod ima svojo vzgojno učinkovitost le s prikazom stvarnih dejstev, t. j. zgodovinske resnice. Sledeč temu je zgodovinsko društvo v letošnjem letu začelo prenašati raziskovanje naše polpretekle zgodovine na krajevne skupnosti, ki tako začenjajo podrobne spoznavati preteklost svojega ožjega območja in delo ljudi, po katerih so poimenovane. V ta prizadevanja se letos aktivno vključuje

tudi krajevna skupnost Heroja Lacka Rogoznica, saj je prav to območje neposredno povezano z delom Jožeta Lacka, Franca Krambergerja, z ustanovitvijo prve ilegalne partijske celice železničarjev, na tem območju so se zvrstili mnogi sestanki, sem so prihajali mnogi aktivisti, ilegalci od blizu in daleč.

Na tem območju je bila aprila 1942 ustanovljena prva Slovenskogiška četa, ki je po številnih drznih akcijah v junaškem boju izkrmavala, 8. avgusta 1942. Zato krajevna skupnost povezuje preučevanje revolucionarnega gibanja s temi dogajanji pred 40 leti, ko je za posledicami mučenja v ptujskih zaporih umrl Jože Lacko.

V spomin na tega neuklonljivega borca in revolucionarja bo krajevna skupnost pripravila slovesnost, ki jo bo povežala z delovnim srečanjem tovarišev, ki so sodelovali z Jožetom Lackom ali bivali na območju sedanje krajevne skupnosti. Slovesnost s srečanjem bo v petek, 24. septembra v domu Slovenskogiške čete. V okviru tega srečanja pa Zgodovinsko društvo Ptuj skupaj s krajevno skupnostjo in komisijo OK ZKS Ptuj za preučevanje zgodovine ZK

prapravlja »okroglo mizo«, ki binajpodrobneje osvetli lik heroja Jožeta Lacka.

Predstavitve Lackove osebnosti je brez dvoma povezana z vrsto dogajanj, o katerih še ne vemo dovolj. To so vprašanja o Lackovem partijskem delu v slovenskem prostoru, o njegovih povezavah, o nalogah in o njegovem domu kot trdni javki, ter o okrogli partijski konferenci leta 1939 in pokrajinski skojevski konferenci leta 1936, ki sta bili pri njem. Zanimivo bo podrobneje osvetliti Lackovo delo v ljudsko-frontnem gibanju, v društvih kmečkih fantov in deklet in drugod. Ob tem bo prav gotovo potrebno še kaj reči o pogojih osvobodilnega gibanja na našem območju, o Lackovem deležu v NOB, o tem kako je PK KPS za Štajersko ocenjeval položaj v naših krajih in podobno.

Zaradi tega se je Zgodovinsko društvo Ptuj obrnilo na vse predvojne komuniste in druge aktiviste, ki so delovali na tem območju ali bili z njim kakorkoli povezani, da se odzovejo vabilu in sodelujejo pri »okrogli mizi«, ki bo kot smo že navedli, 24. septembra 1982 v domu Slovenskogiške čete v Rogoznici.

F

JURŠINSKI LOVCI SO PRAZNOVALI

Na slavnostno okrašenem prireditvenem prostoru pred lovskim domom v Juršincih smo bili v nedeljo priča dvema slovesnostima — najprej so lovci odprli svoj lep in velik lovski dom, nakar je bilo slovesno zasedanje skupščine občine Ptuj in družbenopolitičnih organizacij ob 8. avgustu — prazniku občine Ptuj. Slavnostni govornik — starešina lovske družine Juršinci Stefan Gačnik je med gosti posebej pozdravil sekretarja za kmetijstvo in gozdarstvo SR Slovenije, Milana Kneževiča in podpredsednika republiške gospodarske zbornice Milana Krajnika, predsednika skupščine občine Ptuj Franca Tetičkoviča, delegacijo pobratene občine Arandjelovac, ki jo je vodil predsednik občinske organizacije ZZB NOB Dragomir Grujić, predstavnike družbenopolitičnih organizacij ptujške občine, občinske zveze lovskih družin Ptuj, nosilce lovskih praporov in druge goste.

«Izjemno nas veseli, da ob izjemnih političnih manifestacijah v letošnjem letu, ob prazniku občine Ptuj, 40-letnici junaškega boja Slovenskogiške-Lackove čete, ki je izkrmavala prav na našem območju, dajemo svoj delež tudi lovci LD Juršinci in občine Ptuj z otvoritvijo adaptiranega in razširjenega lovskega doma, z otvoritvijo razstave Tito — Kardelj — narava — lovstvo v sliki, razstavo trofej in drugih lovskih eksponatov, »je uvodoma dejal starešina Stefan Gačnik, ki je posebej povdaril

velik prispevek k lovstvu dveh velikih državnikov svetovnega slovesa Tita in Kardaļa.

Začetki dela lovske organizacije v Juršincih segajo v leto 1945. Po združitvi z lovsko družino Vitomarci se je članstvo v zadnjih osmih letih celo podvojilo in danes jih je skupno s pripravniki vključenih 52. Njihovo lovišče je razprostranjeno na območju treh krajevnih skupnosti na površini 5330 hektarjev in njihovo glavno bogastvo so: srnjad, zajci, fazani, jerebice, race in drugo kar je moč na tem terenu še najti.

Juršinski lovci opravijo letno tudi do 4000 ur prostovoljnega dela bodisi v lovišču ali pa pri gradnji lovskega doma, ki gotovo sodi v njihov največji delovni uspeh. Dobra samoupravna organiziranost, ki že predstavlja kolektivno vodenje lovske družine, je veliko pripomogla k sedanjim uspehom. Že leta 1969 so začeli graditi manjšo lovsko hišico in osem let pozneje prišli do spoznanja, da je pretesna, ker se število članov nenehno večja, prišli pa so do spoznanja, da je potrebno razmišljati tudi o generacijah, ki še prihajajo. Sklep, da mora vsak član — do 60 leta starosti delati na domu do 200 ur se je kmalu uresničil. Nekateri so jih preseglji tudi za 100 odstotkov, za prizadelek in adaptacijo pa so skupno opravili prek 12 tisoč udarniških ur. Med njimi so bili tudi tisti z več kot 60 leti, kot so: Anton Raušl, Anton Horvat, Janez Pignar, Franc Meznarič in drugi. Pri gradnji

doma so se najbolj izkazali Anton Soštarič, Janko Bec, Franc Brumen, Alojz Ljubec, oba Franca Majeriča, Martin Slodnjak, Alojz Štarič, Jože Krampl, Alojz Kaučič, Simon Toplak in drugi — vse do najmlajših članov tega lovskega kolektiva — delala je velika večina. Mnogi so žrtvovali tudi denar, les, brezplačne prevoze, kjer je rekorder Ivan Zajdela. V družini pa so zastopani tudi vsi poklici, kar je dodatno pripomoglo k uspešni dograditvi in adaptaciji lovskega doma.

Težko je naštetih vse, ki so kakor koli pomagali — vse od načrtov naprej, moralne in materialne podpore, potrebnega kredita — vse do krajanov, ki so se pridno udeleževali lovske prireditve in tako posredno prispevali svoj delež. Vse pa je resnični rezultat prostovoljnega dela in skrbnega gospodarjenja družine.

Milan Trafela, — predsednik zveze lovske organizacije občine Ptuj in predstavnik lovske zveze Slovenije je juršinskim lovcem čestital in jim podelil odlikovanje lovske zveze Slovenije — red zaslug III. stopnje. Po nastopu registrov iz Litije so podelili še plakete in priznanja najzaslužnejšim članom in drugim krajanom, ki so sodelovali pri gradnji doma. Otvoritveno vrvico pa je prerezal Stefan Gačnik — starejši, lovski veteran LD Juršinci v družbi lovcev Janca Pignarja in Maksa Raušla.

mš

Brigadirji kluba na akciji v Sesterzah.

Klub brigadirjev »Franc Belšak — Tone« ime za letos v načrtu še pet udarniških dnevo, ki jih bodo izvedli predvsem v jesenskem času. Tokrat smo na akciji pogrešali mlade iz OO ZSMS na Ptujski gori in vse tiste OO ZSMS, ki so se v lanskem letu udeležili vseh udarniških dnevo. JH

ZVEZNA MLADINSKA DELOVNA AKCIJA SLOVENSKE GORICE 82

Delovni rezultati brigadirjev III. izmene

Brigadirji starih mladinskih delovnih brigad akcije Slovenske gorice so v prejšnjem, njihovem prvem delovnem tednu, dosegli na deloviščih in v naselju na področju interesnih dejavnosti dobre rezultate.

V naselju so sodelovali v športnih in drugih brigadnih aktivnostih, pripravili so več brigadirskih večerov, delali so v krožkih s področja kulture in tehnične kulture in na področju idejno-političnega usposabljanja. V soboto, ko so jim na delovišču na Ptujski gori pomagali veterani, člani kluba brigadirjev iz Ptujja, so imeli popoldne z njimi športna srečanja, zvečer pa brigadirski večer s plesom.

V nedeljo dopoldne so si ogledali muzejske zbirke v ptujskem gradu, popoldne pa so bili zaradi slabega vremena v naselju.

Na deloviščih so dosegli naslednje delovne uspehe: Izkopali so (vsi podatki veljajo za vse brigade skupno) 1385,7 m³, zasuli 2064,8 m³ zemlje, splanirali pa 730 m² površin.

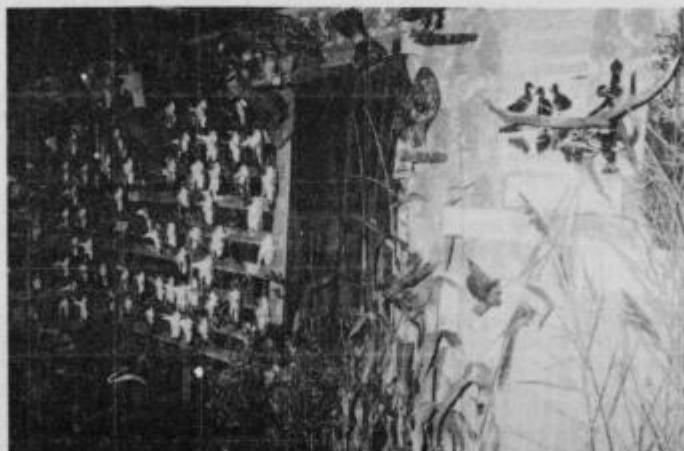
Nabralo se je 4549,5 efektivnih ur, 6912,5 norma ur in 437 režijskih ur. Povprečna skupna norma je bila 151,9 %.

Doslej so brigadirji vseh izmen izkopali in tudi zasuli že okoli 14 km vodovodnih jarkov.

Danica Petrovič

Juršinski lovci so ponosni na svoj prenovljen in povečan lovski dom. Foto: Langerholc

Del bogate razstave v lovskem domu, ki so jo pripravili lovci. Foto: Langerholc

215 Slovenjgoričanov v partizanskih patrolah

Partizanske patrole — Reševce čete iz Desternika, Ilčeve čete iz Grajene, Slovenskogiške čete Heroja Lacka iz Rogoznice, Natašine čete s Polensaka, Spindlerjeve čete iz Juršinc, Frasove čete iz Trnovske vasi in Kostanjeve čete iz Vitomarc, so v nedeljo na dan občinskega praznika in 40-letnice junaškega boja Slovenskogiške Lackove čete, obiskale vsa spominska

obelježja narodnoosvobodilnega boja na območju Slovenskih goric ter v venci in cvetjem počastile spomin padlih za svobodo.

Ob prihodu v Juršinci so se partizanske patrole združile v Slovenskogiško Lackovo četo, ki je vsem udeležencem svečane seje, posebej pa vsem borcem in aktivistom narodnoosvobodilne-

ga boja, delegaciji pobratene občine Arandjelovac iz SR Srbije, bratskih občin iz SR Hrvatske ter vsem gostom iz slovenskih občin, prinesla tople pozdrave v imenu vseh prebivalcev Slovenskih goric. Predsedniku skupščine Francu Tetičkoviču je v imenu pohodnikov predal raport komandir čete Janez Starčič.

mš

Plaketo občine Ptuj v letu 1982 so prejeli

SKUPINA DELAVCEV TOZD GLINICA Tovarne glinice in aluminija „Boris Kidrič“ Kidričev je v letu 1979 začela z raziskavami sinteze zeolita A, ki se je začel takrat v nekaterih zahodnih državah uvajati kot sestavina pralnih praškov kot delni nadomestek za natrijev tripoli-fosfat, katerega uporaba se omejuje zaradi nekaterih negativnih ekoloških vplivov v vodah kamor prihaja po pranju.

Z intenzivnim delom jim je kmalu uspela laboratorijska in nato še polindustrijska sinteza zeolita A. Pri tem je treba povedati, da spada zeolit na področje silikatne kemije, kar je novost v usmeritvi tovarne, zato predstavlja tako hitri napredek pri delu še večji uspeh. Na podlagi tehnoloških parametrov, ki so jih dobili pri polindustrijskih poizkusih so začeli s pripravami na industrijsko proizvodnjo. V ta namen so aktivirali proizvodne naprave kot so avtoklavi, vsedalniki, filtri in rezervoarji, ki so bile opuščene po opustitvi sinte postopka, zato so bila vlaganja minimalna, kar pa je pri uvajanju postopka povzročilo dodatne težave, saj je bilo potrebno tehnologijo prilagoditi že obstoječim proizvodnim napravam. Za proizvodnjo zeolita A so kot surovino uporabljali aluminatni lug, ki nastopa kot nefazni proizvod pri proizvodnji glinice. Druga surovina za proizvodnjo zeolita pa je tekoče vodno steklo. Ker je vodnega stekla na tržišču primanjkovalo, so vzporedno razvili tudi tehnologijo raztapljanja trdega vodnega stekla. Tudi v ta namen so adaptirali opuščeni avtoklav tako, da s trenutno proizvodnjo krijejo lastne potrebe in dohranijo delovni Slovenije.

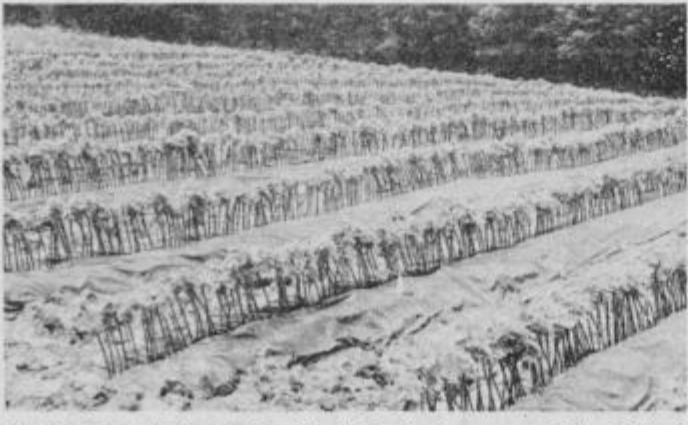
Vse predelave proizvodnih naprav, ki so bile potrebne za pričetek proizvodnje zeolita in vodnega stekla so bile izvedene v tovarni na podlagi lastnega znanja in izkušenj. S to proizvodnjo se TGA vključuje v stabilizacijska prizadevanja še posebej, če upoštevamo dejstvo, da so sami razvijali celoten postopek in tehnologijo in jo prilagodili obstoječim napravam.

Skupino delavcev sestavljajo Ivan Goznik, Jože Jarovšek, Jože Kuzma, Radenko Salemovič in Janez Sukič. SKUPNOST TRSNIČARJEV IN DREVESNIČARJEV JURŠINCI je naslednik organizirane nekdane trsničarske zadruge v Juršincih. Ustanovljena je bila 1972. leta, kot prva tovrstna kmečka skupnost v SR Sloveniji. Dela s kooperacijo Kmetijske zadruge Ptuj in združuje 54 kooperantov oziroma kmečkih gospodarstev, ter pokriva s pridelanimi trsnimi cepeljenkami celotne potrebe ptujske občine in 50 % potreb sosednjih občin v podravsko-posavskem raju na privatni in družbeni sektor. Letno pridelala od 250 tisoč do 350 tisoč prvovrednih trsnih cepeljenk selekcijskega izvora in približno 20 tisoč različnih sadnih dreves. Kupci-vinogradniki so s cepeljenkami zelo zadovoljni.

Vestranska aktivnost in angažiranost trsničarske skupnosti je za kraj Juršinci velikega pomena: daje kruh najmanj 10 % kmečkim družinam v krajevni skupnosti, ter se vključuje v druge akcije, ki temeljijo na napredku in razvoju krajevn

skupnosti. V zadnjih letih so zgradili pod vodstvom upravnega odbora, katerega predsednik je Simon Toplak, skupni društveni dom, ki je bil v celoti zgrajen z udarniškim delom, finančnim sovlaganjem in darovanjem lesa in drugega materiala članov trsničarske skupnosti. Združili so delo in sredstva s Kmetijsko zadrugo Ptuj in zgradili skupno silnico in skladišče. V letošnjem letu pa teče akcija za združevanje dela in sredstev vseh 54 kmetov prek skupnosti, Kmetijska zadruga Ptuj in SIS za pospeševanje kmetijstva občine Ptuj za ureditev hladilnice, ki bo služila skupnosti trsničarjev za potrebe proizvodnje trsnih cepeljenk, prek leta pa KZ, oz. kmetom-proizvajalcem površin s tega področja.

Skupnost trsničarjev in drevsničarjev Juršinci je ob 75-letnici organiziranega trsničarstva v Juršincih v letu 1981 organizirala zelo poče in strokovne razstave in je s pomoč

Vzorno urejena trsnica pri Gomili v KS Juršinci.

Foto: I. Člani

jo Republiške poslovne skupnosti za vinogradništvo, Kmetijskega zavoda Maribor, VŠje agronomske šole Maribor, Kmetijske zadruge Ptuj in Skupščine občine Ptuj organizirala proslavo 1. trsničarske zadruge v SR Sloveniji v Juršincih. Ob tej priložnosti jih je obiskal tudi predsednik Zveznega komiteja za kmetijstvo SFRJ in jim podelil „zlato plaketo Zadružne zveze Jugoslavije“ za zasluge in delo prvih na področju združevanja kmetov.

KRAJEVNA SKUPNOST HEROJA LACKA ROGOZNICA je bila ustanovljena 30. januarja 1965. Na površini 1942,90 ha živi 3.630 prebivalcev, od teh jih je okrog 815 zaposlenih. Na območju krajevnih skupnosti obstoja je ena delovna organizacija — Opekarna Ptuj in enota Vzgojno varstvenega zavoda Ptuj — Otroški vrtec Jožefa Lackove. Izobraževanje okrog 390 osnovnošolskih otrok poteka v osnovnih šolah Franca Osojnika Ptuj, dr. Franja Žečca Dornava in Toneta Žnidariča Ptuj.

Krajevna skupnost nadaljuje tradicije predvojnega in medvojnega naprednega revolucionarnega gibanja. Že v začetku njene ustanovitve se je pričel proces decentralizacije politične in samoupravne organiziranosti krajanov. V prvem obdobju razvoja krajevnega samouprave so organizirali vaške organizacije SZDL, ki jih vodijo odbori SZDL, ki so nosilci vseh političnih aktivnosti v vaseh. V vaseh prihaja v okviru SZDL vse bolj do izraza

aktivno vključevanje osnovnih organizacij ZSMS in društev.

V drugem obdobju razvoja krajevnega samouprave so formalni odbori vaške samouprave, zato se sklicujejo tudi zbori krajanov vaseh. Odbori vaške samouprave so se v obdobju svojega obstoja uveljavili kot nosilci akcij izvajanja letnega in srednjeročnega plana razvoja na svojem območju. Odbori postajajo vse bolj organi krajanov in opravljajo predvsem tiste naloge, za katere jih zadoščijo krajanj na svojih zborih oziroma naloge, za katere so pristojni po statutu in srednjeročnem planu razvoja krajevnih skupnosti.

Prizadevanja v krepitvi krajevnega in vaške samouprave so osredotočena v smeri, da krajevna skupščina in krajevna konferenca SZDL uveljavljata mesto dogovarjanja in usklajevanja interesov ter potreb krajanov, upoštevajoč zadovoljevanje najnujnejših potreb ter nač

usmerja delo mladih in je organizator vsakoletnega kviza znanja „Slovenske gorice v boju za svobodo“.

Krajevna organizacija ZBB NOV ob sodelovanju z drugimi družbeno političnimi organizacijami in samoupravnimi organi uspešno rešuje vsa vprašanja borcev in aktivistov NOV, njeni člani pa aktivno delajo v SZDL.

Nosilec kulturnega življenja je prosvetno društvo „Alojz Arnuš“, v okviru katerega posebne uspehe dosega Ženski pevski zbor. Nad vse uspešno je delo Koordinacijskega odbora SZDL za kulturo, izobraževanje in družabno življenje krajanov.

TVD „Partizan“ vključuje v svoje vrste veliko mladih in razvija množičnost na področju telesne kulture in rekreacije. Na območju krajevnih skupnosti delujejo 4 gasilska društva, ki so dosegla na področju požarne varnosti vidne uspehe in strokovno izobražujejo svoje člane. Uspešno delujejo tudi krajevne organizacije ZRVS, Rdečega križa in Društvo upokojencev.

Pomembni so doseženi uspehi na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozasčite. S samoupravnim sporazumom so določili naloge in organiziranost nosilcev družbene samozasčite v krajevni skupnosti. Aktivnosti pa razvijajo v smeri, da naloge s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozasčite prevzamejo krajanj v vaseh, zlasti njihovi odbori vaške samouprave. Posebno skrb posvečajo razvijanju tradicij NOB in socialistične revolucije ter prenašanju teh vrednot na mladi rod, skrbijo za vzdrževanje spominskih obeležij NOB, kar je postala tudi ena izmed nalog vaške samouprave.

Krajevna skupnost je po zaslugi dobre samouprave o organiziranosti krajanov v svojem razvoju dosegla viden napredek. Ta napredek pa je bil dosežen predvsem zaradi aktivnega vključevanja krajanov v sprejemanje in izvajanje nalog, za katere so se zavestno odločili na svojih zborih, referendumih in prek svojih delegatov v krajevni skupščini. Dosežena je tudi enotnost akcije vseh družbenopolitičnih in družbenih organizacij ter društev, kar se izraža tudi v skupno dogovorjenem programu aktivnosti v krajevni skupnosti. Pri krajevni konferenci SZDL delujejo delovne skupine aktivistov, ki so zadolžene za delo v vaseh, sodelujejo na zborih krajanov, sestankih članstva družbeno političnih in družbenih organizacij ter društev in so v veliko pomoč pri delu vaških organizacij SZDL. KK SZDL razvija sodelovanje s krajevnimi konferencami SZDL krajevnih skupnosti na območju Slovenskih goric in aktivno sodeluje v Koordinacijskem odboru za razvijanje tradicij NOB in socialistične revolucije na območju Slovenskih goric. KK SZDL je bila skupaj s krajevnimi organizacijami ZBB NOV in ZSMS krajevnih skupnosti pobudnik in ustanovitelj pohoda Po poteh revolucije.

Mladina krajevnih skupnosti je organizirana v 5 osnovnih organizacijah ZSMS in je zelo aktivna. Vključuje se v vse aktivnosti v okviru SZDL, organizira prostovoljne mladinske delovne akcije, razvija tradicije NOB in socialistične revolucije, svoje kadre pa pošilja v mladinske delovne brigade, kjer se usposablja za delo z mladino. Krajevni svet ZSMS zelo uspešno

DRAGICA NOVAK je v TOZD Delta zaposlena od leta 1982. V začetku je delala kot saldakontist, pozneje kot finančni knjigovodja, analitik in zatem kot računovodja TOZD. Zaradi izrednih sposobnosti in osebnih prizadevanj je bila leta 1972 imenovana za namestnika direktorja, leta 1973 pa za direktorja TOZD. Ob delu je izredno študirala na VEKS in študij uspešno končala.

Delovne naloge je na vseh delovnih mestih opravljala z nadpovprečnimi rezultati, s skrbnostjo dobrega gospodarja. Je disciplinirana in to zahteva od vseh zaposlenih.

Organe upravljanja in delavce na zborih vedno sproti obvešča o poslovnih uspehih TOZD in DO. Opozarja na napake in predlaga ukrepe za izboljšanje stanja. Zahteva, da se sprejeti stabilizacijski program dosledno izvaja, predlaga dodatne ukrepe varčevanja. TOZD dosega dobre poslovne uspehe in izpolnjuje zastavljene plane, zato je TOZD Delta Ptuj postala vzoren primer uspele povezave, čeprav na oddaljeni lokaciji, ne samo znotraj delovne organizacije Labod, marveč tudi v odnosih do širše družbene politične skupnosti, v kateri deluje. TOZD Delta Ptuj je za svoja prizadevanja in dosežene uspehe na različnih področjih udejstvovanja v zadnjih petih letih prejela 31 priznanj in diplom. Iz leta v leto povečuje TOZD izvoz.

Imenovana je član sindikata in član SZDL. Ima izredno razumevanje za delo družbeno političnih organizacij, samoupravnih organov in društev. Osnovna organizacija sindikata jo je leta 1980 predlagala zaradi strokovne pomoči za priznanje zlata znak sindikata.

Leta 1974 je za njena prizadevanja na delovnem mestu in za prizadevanja glede integracijskih težav oziroma priprav na integracijo prejela red dela s srebrnim vencem. Leta 1979 je prejela priznanje OF, leta 1982 pa državno odlikovanje red zaslug za narod s srebrno zvezdo. Od leta 1974 do 1982 je bila predsednica Skupnosti otroškega varstva v občini, kjer je naloge odgovorno opravljala.

Aktivna je bila v Društvu finančnih in knjigovodskih delavcev v občini, kjer je bila predsednik. Bila je član odbora skupščine občine Ptuj, član sveta za gospodarstvo v krajevni skupnosti in namestnik predsednika častnega razsodišča.

V TOZD je vodja obrambnih priprav, skrbi da se naloge na področju SLO in DS pravočasno opravijo, zato je TOZD leta 1979 prejela „malo plaketo JLA“.

Temerino organizacijo uspešno vodi, kar je pomembno zlasti v času gospodarske stabilizacije, ki zahteva veliko prizadevanje vseh zaposlenih. V kolektivu uživa zaradi njene sposobnosti in osebnih prizadevanj veliko spoštovanja in zaupanja.

ANTON SEDLAŠEK je začel delovati na kulturnem področju že med odsluženjem vojaškega roka leta 1951. Z dramsko skupino, ki je delovala v kasarni je takrat prvič stopil na odsko deske. Jeseni istega leta je postal član pevskega zbora in dramske skupine pri prosvetnem društvu „Franco Prešeren“ v Vidmu pri Ptuj. Leta 1964 je prevzel vodstvo dramske skupine, ki je poslej vsako leto naštedurala dramsko delo in z njim nastopala na odrih okoliških krajev. Obiskoval je tudi tečaj za gledališki amaterizem, ki je bil v Mariboru. Leta 1961 je bil izvoljen za predsednika prosvetnega društva, to funkcijo pa nad vse uspešno opravlja še danes. Za seboj ima

orej 30-letno uspešno delo na področju gledališkega amaterizma in 20 let uspešnega opravljanja funkcije predsednika prosvetnega društva.

Delo v društvu je bilo naporno in zahtevno. V teh letih je tovariš Sedlašek uspelo pogovno oživiti delo tamburaškega orkestra, ki je prenehal z delom zaradi starosti prejšnjih članov. V okviru društva je pritegnil k aktivnemu delu etnografske skupine in sicer skupino luščaric, domačih godcev, plešačev, oračev, vinogradnikov, žanjic in mlatičev. Vse te skupine so poleg ostalih nastopov sodelovale na vseh priložnostih v počastitev praznika krajevnih skupnosti Videm. Z delom teh skupin ohranjajo kulturno poslanstvo in stare običaje, značilne za območje krajevnih skupnosti Videm. Nekateri omenjeni skupin so nastopale na številnih priložnostih in izver občine ter na vsakoletnem kurentovanju v Ptuj. V društvu uspešno deluje pevski zbor (mešani in ženski), tamburaški orkester, dramska skupina, etnografske skupine in knjižnica. Vsega tega gotovo ne bi bilo brez njegovega požrtvovalnega dela. Tovariš Sedlašek ima pomembne zasluge za širjenje ljubiteljske kulturne dejavnosti na tem delu Haloz. Razen zavzetega dela na kulturnem področju je aktiven v krajevni samoupravi in na drugih področjih. Za svoje požrtvovalno delo na kulturnem področju je prejel zlato Gallusovo značko, ki jo podeljuje Zveza kulturnih organizacij Slovenije in številna druga priznanja.

DRAGO ČATER je od leta 1962, ko se je zaposlil v občini Ptuj in vse do danes, aktiven družbeno politični delavec. Njegova aktivnost se je ves čas odražala na področju razvijanja samoupravnega in delegatskega sistema v delovni organizaciji Perutnini Ptuj, kjer je bil zaposlen. Njegova aktivnost pa se je izražala tudi v krajevni skupnosti. Glede na uspešno družbeno politično delo v delovni organizaciji in krajevni skupnosti je bil izvoljen v OS ZSS Ptuj, kjer je svoje težnje dela usmeril v krepitve vloge sindikata delavcev v kmetijstvu in živilski industriji. Bil je predsednik medobčinskega odbora sindikata delavcev kmetijstva, živilske in tobačne industrije za območje občin Ormož, Ptuj in Slovenska Bistrica. Njegovo prizadevanje v odboru je bilo usmerjeno na področje združevanja dela in sredstev ter izboljšanje pogojev dela v kmetijstvu. Zaradi uspehov njegovega dela v odboru je bil izvoljen za člana predsedstva izvršnega odbora za kmetijstvo pri RS ZSS, kasneje pa tudi za člana zveznega odbora sindikata delavcev kmetijstva, živilske in tobačne industrije Jugoslavije.

Več mandatov je sodeloval aktivno in tvorno v predsedstvu OS ZSS Ptuj. Dva mandata je bil predsednik odbora za samoupravne odnose pri OS ZSS Ptuj. Aktivno se je vključeval tudi v delo za utrjevanje bratstva in prijateljstva med sodelujočimi občinami, kot član republiškega odbora pa tudi na mednarodnem področju, predvsem z naprednimi sindikalnimi gibanji v Italiji.

ZLATA PLAKETA OBČINE PTUJ BRANKU GORJUPU

Na predlog komisije za odnovevanja in priznanja so zbori Skupščine občine Ptuj sklenili, da se v letu 1982 podeli Zlata plaketa občine Ptuj BRANKU GORJUPU, glavnemu direktorju Emona Kmetijskih kombinat Ptuj, za posebne in izredne uspehe, dosežene na družbeno-političnem in gospodarskem področju. Navajamo kratko utemeljitev predloga:

Branko Gorjup je rojen 9. februarja 1933 v Izakovcih (občina Murska Sobota) v delavski železničarski družini. Po končani osnovni šoli se je vpisal na srednjo kmetijsko šolo v Mariboru in jo končal leta 1951. Istega leta se je zaposlil pri skladu za mehanizacijo okraja Ptuj. Kot mladi kmetijski tehnik se je vključil v delo s kmeti na strokovnem področju. Posebno aktiven je bil pri strokovnem pospeševanju in uvajanju sodobnega načina kmetovanja in podružabljanja kmetijske pridelave z razvijanjem proizvodnega sodelovanja kmetov z združenji. Kasneje, ko je prevzel odgovorno mesto v organih za kmetijstvo v občinski upravi, se tako njegovo neposredno delo na pospeševanju in podružabljanju kmetijstva nadaljuje.

V tem obdobju je Branko Gorjup aktiven družbeno politični de

lavac, saj je delal za v mladinski organizaciji na srednji kmetijski šoli, kasneje pa v mladinski organizaciji, kjer je bil zaposlen in v organih ljudske mladine takratnega okraja in za tem v občinskih organih.

Njegova neposrednost in konkretnost pri političnem in samoupravnem delu ter njegova zavestnost za reševanje problemov je bila med drugim tudi razlog za izvolitev za predsednika občinskega odbora SZDL leta 1961. Z svojo zavzetostjo se je lotil organizacijskih in vsebinskih aktivnosti za še širše vključevanje vseh delovnih ljudi v okviru socialistične zveze kot najširše fronte. Takšno aktiviranje SZDL v tistem času ima za posledico, da je bil na kongresu SZDL Slovenije izvoljen za člana glavnega odbora SZDL Slovenije.

Okrajno vodstvo ZK Maribor je kadrovalo Branko Gorjupa, kot rednega službenika Visoke šole za politične vede v Ljubljani, kjer je leta 1967 diplomiral. S tako poglobljenim znanjem je prevzel v letu 1967 funkcijo sekretarja občinskega komiteja ZKS Ptuj, ki jo je opravljal neprofesionalno do leta 1969. Tega leta je bil v takratnem trgovskem podjetju „Panonija“ imenovan za direktorja delovne organizacije. Branko Gorjup je v

tej delovni organizaciji odigral pomembno vlogo. Kajti njegova usmeritev skupno s samoupravnimi organi in strokovnimi sodelavci je bila odpiranje navzen in vključevanje gospodarstva občine v večje poslovne, ekonomske in samoupravne sisteme izven občine. Tako je dejansko nosilec prvga večjega povezovanja v občini, ko se je Panonija povezala v večji sistem Mercator iz Ljubljane. Potreba po širitvi in posodabljanju skladiščena in prodaje v Ptuj oziroma v

Branko Gorjup prejema zlato plaketo iz rok Franca Tetičkoviča, predsednika SO Ptuj. Foto: Langerholc

ptujski občini privede do gradnje sodobne blagovnice in skladišča v Ptuj. Njegov prispevek k temu je precejšen.

Poleg dokaj zahtevnega dela v tem obdobju v delovni organizaciji je bil dvakrat zapored izvoljen za člana Centralnega komiteja ZK Slovenije. To delo je opravljal odgovorno in aktivno.

V letih 1974—1978 je opravljal funkcijo predsednika Skupščine občine Ptuj, na katero je bil izvoljen v prvem delegatskem skup

šinskem obdobju. Uvetjaviti vlogo delegata in delegatske skupščine je bilo zahtevno in odgovorno delo, ki ga je opravljal skozi celotno mandatno obdobje s precejšnjo aktivnostjo in uspešnostjo. To funkcijo je opravljal neprofesionalno.

V letu 1978 je prevzel funkcijo glavnega direktorja delovne organizacije Kmetijskih kombinat Ptuj. Tudi v tej delovni organizaciji se kažejo sadovi njegovega dela. V tem času se je delovna organizacija kadrovske okrepila; končanih je bilo več pomembnih investicij; okrepile se je samoupravna organiziranost in utrdila samouprava.

V tem času se je Kmetijski kombinat povezal v širši ekonomsko-politni sistem v SOZD Emona, ki združuje poleg trgovskih še vrsto organizacij združenega dela s področja kmetijstva in živilske opredelovalnih dejavnosti. Pri tem je njegova usmerjenost, odpiranje združenega dela navzen in združevanje dela in sredstev, prav tako odigrala odločilno vlogo.

Branko Gorjup opravlja poleg navedenih dolžnosti še vrsto drugih, ki kažejo njegovo širino in uveljavljenost tudi na drugih področjih. Tako je močno angažiran v organih Gospodarske zbornice, njenih združenjih, zlasti je vidno

angažiran v kmetijsko živalorejski-razvojni skupnosti.

Na področju splošne ljudske obrambe deluje vrsto let uspešno. Razvija koncept splošne ljudske obrambe praktično v vseh sredinah. Tudi na tem področju so mu bile zaupane pomembne funkcije od predsednika sveta LO in družbeno samozasčite ter druge.

Iz navedenih aktivnosti in zadolžitev, ki jih je opravljal in jih opravlja Branko Gorjup je razvidno, da njegovo dosedanje delo ni omejeno le na eno dejavnost ali aktivnost, nasprotno gre za zelo široko področje delovanja v gospodarstvu, razvijanju in utrjevanju družbeno političnega in ekonomskega sistema in sistema ljudske obrambe in družbene samozasčite. Povsod je s svojim jasno začrtanim družbeno političnim in družbeno ekonomskim ciljem ter s svojim strokovnim znanjem dosegel aktivnost vseh sredin v katerih je deloval in deluje, zlasti za naprednejše rešitve. Te rešitve so bile vedno v prid delovnega Sloveka, občana. K opredelivam rešitev je pristopal vedno z upoštevanjem strokovnosti, družbeno politične usmerjenosti in napredka, bodisi organizacije združenega dela, ožje in širše družbeno politične skupnosti.

Nekaj ugotovitev in usmeritev za doslednejše uveljavljanje delegatskih odnosov v skupščini kulturne skupnosti občine Ptuj

PRI NAS V KLUBU . . .

SE NADALJUJEMO Z ODGOVORI NA VPRAŠANJA:

1. VPRAŠANJE: Kdo je v delovni organizaciji dolžan skrbeti za preprečevanje alkoholizma? Tu so mnenja deljena. Nekateri celo trdijo, da vodilna in vodstvena struktura podpira razvoj alkoholizma. Socialne službe pa so v delovnih organizacijah nemočne, ker nimajo ustrezne podpore.

2. VPRAŠANJE: Kaj lahko stori okolje za alkoholika, kako naj mu pomaga iz zasvojenosti?

- ODGOVORI:**
- 1. Za preprečevanje alkoholizma v delovni organizaciji je neposredno odgovoren predstojnik, potem socialna služba in končno tudi vsak delavec sam.
  - 2. Okolje lahko stori dosti za alkoholika, predvsem mu lahko svetuje, ga odvrača, da ne zahaja v pivsko družbo in ga ne sili s pijačo — alkoholom. Vpliva lahko tudi nam, da se nekako odtrga od družbe, ki pijančuje, od ljudi, ki so zasvojeni z alkoholom, to velja v primeru, če se družijo s takimi in živi v takem okolju.

Zdravljenec »J«

1. V delovni organizaciji so za preprečevanje alkoholizma dolžni skrbeti:

- vodstveni delavci,
- vodilni delavci v neposredni proizvodnji,
- socialna služba,
- osnovna organizacija ZKS,
- osnovna organizacija sindikata in vsi delovni ljudje.

Že po službeni dolžnosti je naloga vseh vodilnih in vodstvenih delavcev, da skrbijo za kar najuspešnejši potek proizvodnje, za kar so potrebni tudi zdravi in trezni delavci. V predpisih o varstvu pri delu je konkretno napisano, da je treba delavca, ki je pod vplivom alkohola odstraniti z dela. Zakaj? Zato, da se prepreči delovna nezgoda in da se ne moti delovnega procesa. Iz tega sledi, da je z zakonom določeno, da delavci pod vplivom alkohola ne smejo opravljati svojega dela. Vodilni delavci imajo torej pravico in dolžnost delavca odstraniti z dela, če je pod vplivom alkohola.

Socialna služba mora poskrbeti, da se delavca pouči o možnosti nezgod in njihovih posledic in mu tudi omogoči, da se podrobneje seznanja s škodljivim vplivom alkohola na organizem. Če delavec nagiba k rednemu uživanju alkohola, ga mora pripraviti na zdravljenje. Poslednji ukrep, ki ga ima delovna organizacija je, da delavcu odpove pravico do dela. Vsi ostali dejavniki v delovni organizaciji so dolžni skrbeti za zdrave članove svojega kolektiva in se aktivno boriti proti prekomernemu uživanju alkohola svojih delavcev. Predvsem od vodilnih in vodstvenih delavcev je torej odvisno kakšno je zdravstveno stanje delavcev v kolektivu.

Če vodilni delavci konkretno ne ukrepajo od primera do primera prekomernega uživanja alkohola njim podrejenih delavcev, navadno odpovedo tudi vse ostale službe in se alkoholizem v kolektivu naglo širi, delavci pa začno duševno in telesno propadati.

2. Okolje lahko veliko stori za alkoholika, če mu zna na primeren način prikazati, kako propada sam in z njim njegova družina. Veliko mu lahko pomagajo tudi svojci, prijatelji, sodelavci in sosede, predvsem dokler še ni preveč zasvojen. Dokazati mu je treba, da bo alkohol počasi uničil njega in njegovo družino. Če hočemo alkoholiku dejansko pomagati, je potrebno veliko naporov in dokazovanja o škodljivih vplivih alkohola. Zasvojenega alkoholika je treba pripraviti v to, da gre na zdravljenje, da se odpove alkoholu in začne živeti novo — zdravo življenje.

Zdravljenec »J«

Če je delegatski sistem temelj našega političnega sistema in sredstvo prek katerega urejamo vse pomembne družbene zadeve na posameznem področju, potem je lahko učinkovit le z doslednim uveljavljanjem in uresničitvijo delegatskih odnosov.

Analiza uveljavljanja delegatskega sistema na področju kulture kaže, da so se delegatski odnosi v občinski kulturni skupnosti razvijali počasneje in manj dosledno kot v družbeno-politični skupnosti. Razlogov je več, upoštevati je potrebno, da je začet veljati zakon o svobodni menjavi dela na področju kulturnih dejavnosti v letu 1981, da so bili zakoni za posamezna področja kulturnih dejavnosti (o naravni in kulturni dediščini, o samostojnih kulturnih delavcih, o prefrnovi nagrad, o knjižničarstvu) obnovljeni v zadnjih dveh letih. Nova zakonodaja je vplivala na samoupravno preobrazbo posameznih področij in s tem tudi na organizacijske in vsebinske spremembe v delovanju delegatskega sistema.

Upoštevati je treba, da so v OZD in KS posvečali več pozornosti izboru in kasnejšemu delovanju članov delegacij za družbeno politično skupnost, kar je delegacijam za skupščino občinske kulturne skupnosti ob že tako nezadovoljivih družbenoekonomskih pogojih še slabilo možnosti za učinkovitejšo uveljavljanje in delo. Tudi splošno in združene delegacije so pomenile oviro za delo in razvoj delegatskih odnosov. V mnogih okoljih so se delegacije tako izolirale od samoupravnih organov, še pogosteje, pa so ti organi nudili premalo konkretne pomoči delegacijam in delegatom. Tako smo imeli vedno več takojmenovanih stalnih delegatov, ki so izgubili stik celo z delegacijami. Razumljivo, da v takih okoljih niso imeli usmeritev in stalšč svoje delegatske baze.

Delegati sami pa so za vzroke prepočasnega uveljavljanja delegatskih odnosov navajali preobsežna in nerazumljiva gradiva, kratek rok sklica sej skupščin, preobsežni dnevni red in neustrezne ure sklica sej.

Podatke za preteklo mandatno obdobje, da je bila udeležba delegatov iz združenega dela (40 delegatskih mest) na 16. sejah 56,87 % in delegatov iz krajevnih skupnosti (35 delegatskih

mest) 49,7 % tako, da so bile skupščine občinske Kulturne skupnosti le minimalno sklepne s 53,5 % udeležbo delegatov.

Skupščina občinske kulturne skupnosti je dvodomna in prevladujoča oblika delovanja je in mora biti sporazumevanje in dogovarjanje ne pa preglasovanje. Delavci in delovni ljudje ter občani, ki v kulturni skupnosti uresničujejo svoje potrebe in interese ter delavci OZD, ki opravljajo kulturne dejavnosti na posameznem področju so v skupščini organizirani tako, da je zagotovljeno njihovo enakopravno odločanje o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih. To je omogočeno z oblikovanjem zbora uporabnikov in zbora izvajalcev. Ob tem moramo omeniti neustrezne usmeritve posameznih okolij, kjer so tudi članice delegacij uporabnikov v veliki meri kadrovali iz vrst izvajalcev. Še posebej je bilo to značilno za delegacije krajevnih skupnosti.

V skladu s samoupravnim sporazumom o ustanovitvi občinske kulturne skupnosti skupščina oblikuje samoupravna, delegatsko sestavljena telesa. Z novim zakonom je teh teles več, medtem ko je v prejšnjem mandatu opravljal te naloge izvršni odbor. Delegati v odborih in drugih telesih skupščine so stalni, medtem ko v zborih skupščine mora biti uveljavljena dosledna zamenljivost delegata. Delo v odborih in drugih skupnih telesih je zelo pomembno, pa naj gre za pripravo gradiv za seje skupščin, kot za izvrševanje sprejetih skupščinskih sklepov.

Za nadaljnje delo delegatov v delegaciji je temeljnega pomena njihovo družbeno-politično usposabljanje. Pri tem ne gre samo za usposabljanje za sprejemanje odločitev s področja kulture, temveč za tako usposabljanje, ki bi delegatom omogočilo širše poznavanje družbenih razmer, spoznavanje njihovih pravic, dolžnosti in odgovornosti, ter prilagajanje v metodah in načinu dela. Usposabljanje pa mora neizogibno spremljati tudi skrb za dobro informiranje delegatov in delegacij. To pa naj ne bi bilo v obsežnih gradivih in nešteti papirjih, ampak v kratki neposredni informaciji in v dostopnosti vseh drugih informacij, ki so potrebne za delo delegacij in delegatov na področju kulture. Ta naloga pa ni le v pristojnosti

občinske kulturne skupnosti in njene službe, ampak mora postati sestavni del celovitega in organiziranega družbeno-informacijskega sistema v občini. V občini že dolgo govorimo o ustanovitvi INDOK centra, vendar dalj kot do ugotovitve, da je potreben, nismo prišli. Pomembno pa je, da so člani delegacij dobro informirani, saj bodo tako možnosti za širše usklajevanje lastnih interesov lahko črpali le iz celovitega poznavanja okoliščin o posameznem problemu.

Delegati so pri opredelitvi oz. odločitvi o posameznem problemu res samostojni, vendar ob soočanju interesov in stalšč svojega okolja, stalšč drugih delegatov morajo izhajati iz splošnega družbenega interesa in se opredeljevati v skladu z le-tim. Zato je odgovornost delegatov velika. Čeprav mora v skupščini delovati v skladu s smernicami in stalšč delegacije, pa ni samo formalen prenašalec stalšč v skupščini, temveč je odgovoren sooblikovalec posameznih rešitev. Za svoje delo so delegati in delegacije odgovorni OZD in KS, ki so jih izvolile. Delegati v skupščini Kulturne skupnosti pa bodo lahko dobro delali le tedaj, če bodo dobro poznali kulturne potrebe svojega okolja, če bodo problematiko področja čutili kot svojo lastno in če bodo imeli široko družbeno-politično podporo in orientacijo za svoje delo.

V razvijanju delegatskega sistema in pri uresničevanju pogojev za delo delegacij in delegatov imajo izredno pomembno vlogo družbeno-politične organizacije na vseh ravneh. Pa naj gre za zagotavljanje temeljnih organizacijskih pogojev za delo, za usposabljanje delegatov, za skrb za dobro obveščenost, za ugotavljanje in uveljavljanje interesov, usmeritvam za delo in pri oblikovanju stalšč.

Ob koncu drugega mandata delegatskih skupščin smo v kulturni skupnosti ugotovili napredek v delegatskih odnosih, hkrati pa ugotovili tudi, da razvoj delegatskega sistema še spremljajo problemi in težave, ki jih bo potrebno v naslednjem obdobju odpraviti, delegatski sistem še bolj utrditi, še posebej pa utrditi položaj slehernega delavca in občana v tem sistemu.

N. B.

V SPOMIN TOVARIŠU PAVLU

Konec te pomladi so v Gorišnici pokopali požrtvovalnega sodelavca OF, malega kmeta iz Muretincev Jožeta Horvata, po partizansko tovariša Pavla. Ko sem dojela tisti dan o njegovi smrti, sem se spomnila časov izpred 39 let . . .

Tovariš Pavel je že v svoji mladosti, ob koncu prve svetovne vojne, pokazal svoj plemeniti in ponosni značaj, saj se je kot prost kmečki fant pridružil Maistrovim borcem. Potem si je ustvaril družino, se močil in galgal kot mali kmet ter se boril za obstoj svoje družine in kmetije v času

stare Jugoslavije trdo in vztrajno kakor vsi mali kmetje na Ptujskem polju in širem po severovzhodni Sloveniji. Njegov obraz, ki ga je sonce in trdo delo že zgodaj razbrzdalo je redko obsijala radost, toda njegove oči so ostale tople in odkrite, besede redke, pomoč sočloveku pa vedno in povsod v njegovem delu prisotna. Prišla je druga svetovna vojna in okupacija naše domovine. Jožef Horvat je stopil znova na pot svoje mladosti. Takoj, ko so se pojavili aktivisti OF — jeseni 1943, je bil med prvimi, ki jim je odprl vrata

svoje hiše. Takoj sta skupaj s kmetom Francem Belšakom-Simonom in aktivisti-legalci: Tonetom, Joškom, Nado, Vitom in Božo začela organizirati na vasi ljudski odpor, OF, AFŽ, ZSM, narodno zaščito in izvajati nešteto drugih nalog, ki jih je dnevno zastavljalo ilegalno delo za pomoč partizanskemu gibanju v tem delu Slovenije. Njegovo več kot dveletno požrtvovalno, nesebično in neizmerno koristno delo ni bilo osamljeno, saj je k delu pritegnil še svojo ženo Polono in komaj 17-

letno hčerko Micko. Bil je član odbora OF, poleg tega pa je postala njegova hiša najbolj zanesljiva in najbolj pomembna partizanska postojanka v tem delu Ptujkega polja. Na senu nad njegovimi hlevi, v skromni blatno-leseni-slamnati zgradbi so bile seje Okrožnega komiteta KPS Ptuj, sestanki OF, ZSM, AFŽ. Tu so se ustavljali aktivisti, ki so prihajali prek Drave in bili namenjeni naprej v ljutomersko okrožje in Prekmurje. V njegovih hramih so našli počitek in pogoje za svoje delo v letih 1943, 1944 in 1945 prenekateri partizani in aktivisti, po maju 1944 je bilo tudi po 20 do 30 partizanov kakšen dan v njegovi hiši, kjer so čakali na zveze za nadaljevanje svoje poti bodisi proti Muri, ali pa nazaj čez Dravo v Haloze in na Pohorje.

Na njegovem seniku so bili člani Pokrajinskega komiteta KPS za Štajersko, španski borec Tone Znidarič-Stefan, Cvetka Mlakar-Štefka, Župnik Jože Lamper, članica Oblastnega komiteta SKOJ-a za Štajersko Olga Vipotnik, organizator partizanskih tehnik v severovzhodni Sloveniji Janoš, skupina obveščevalcev, ki je šla na Madžarsko in v Prekmurje pod vodstvom narodnega heroja Slobodana Šumenjaka-Mirana, skupina aktivistov, ki je šla v Prekmurje z Elo Ulrih-Ateno, skupina aktivistov, ki je prihajala z Dolenjskega za ljutomersko okrožje pod vodstvom Viktorja Staroparja in drugi. V tej hiši, ki je bila oddaljena od nemškega policijskega taborišča Borl pri Ptujju le dober kilometer in od nemške žandarmerijske postojanke v Gorišnici le 4 km, skoraj ob glavni cesti, sredi strdne vasi, so bili partizani vedno srečeni s toplim pogledom in prisrčnim vabilom ob odhodu „pa kmalu spet pridite . . .“

Tovariš Pavel in njegova žena Polona sta sprejemala partizane toplo in hrabro, kakor da ne bi počenjla nekaj, kar je pomenilo lahko smrt in propad njune družine s štirimi nedoraslimi otroki. Delovala sta kot aktivista med sovaščani in tako je vas Muretinci pod vodstvom kmeta in poznejše partizana Franca Belšaka-Simona in ob veliki podpori tovariša Pavla, po mojem mnenju, postala ena najboljših organiziranih vasi v NOB na območju mariborskega in ptujkega okrožja, če primerjamo

Jožef Horvat z ženo Polono in svojci pred svojim domom v Muretincih

medsebojno vasi z enakovrednimi pogoji organiziranosti. Vas Muretinci bi danes, ko veliko govorimo o splošnem ljudskem odporu mogla služiti za primer, kako se upor proti okupatorju lahko organizira tudi na najtežjem terenu, če zato obstajajo dovolj požrtvovalni in zanesljivi ljudje. V vasi Muretinci, ki se razteza ob glavnih cestah, ki peljejo skozi Ptuj—Varaždin (tedaj blizu nemško-hrvaške državne meje), Ptuj—Ormož, sredi ravnine Lika-Rije, brez ogzdov, le dobrih 500 metrov od naravne ovire rek Drave, je večji del vaštanov bil organiziran v OF, AFŽ, ZSM, SKOJ; številne hiše so bile naše zanesljive postojanke. Tu smo imeli prvo partizansko tehniko pri otrobi, postarani zenici, ki je sama živela v skromni hišici sredi vasi in materinsko skrbelo za partizana Vita, ki je vse dni in noči tiskal ilegalno literaturo za aktiviste na terenu, tudi tu je imel svoj delež tovariš Pavel. V vasi je bila — neformalno — partizanska bolnica, prav v hiši tovariša Pavla, kjer sem ležala težko bolna tri mesece, njegova žena Polona pa me je stregla ljubeče in skrbno, kakor rodna mati. Tudi zdravnik Doktor Rakuša iz Ptujja je prišel v to hišo zdraviti bolnega partizana. V vasi so požrtvovalno delovali odbor OF, AFŽ in mladina, saj ni bilo taneč venko dni v letu 1944 in 1945 prehraniti 20 pa tudi več partizanov na dan.

Ptujkega polja, ko je okupator na številnih križiščih v zasedah čakal na naše nočne pohode, da bi nas ujel. Le s pomočjo domačinov, kot je bil tovariš Pavel, ki so poznali vsak pečen svojega polja, nam je uspelo, da nismo v temnih ali mesečnih nočeh padli v nemško zasedo. Vse dni je trdo delal na polju: orač, sejal, okopaval, žel in mlatil, kosil ter sušil travo, vse noči pa je bil z nami partizani, ali pa nas sprejemal v svoji hiši. V dolgih dveh letih nikdar na svojem obrazu slovenski partizan ni videl nevolje . . .

Bil je podoba zavednega slovenskega kmeta, ki je dal vse kar je zmogel, da bi pomagal partizanskemu boju. Po vojni je deloval po svojim močeh kolikor je zmogel in zelo rad je prihajal na partizanska srečanja. Toda leta in trdo delo sta izpila tudi njegove moči. Pred leti, ko mu je bilo že skoraj 80 let me je toplo pogledal in brez grenkobe vprašal:

„Boža, ali boš me prišla kropiti?“

Tovariš Pavel, tako je nanese, da te nisem spremljala na Tvoji zadnji poti, teh nekaj vrstic pa naj Ti bo v spomin za Tvoj dragocen prispevek za našo zmago in svobodo. Naj bo zahvala za Tvoje toplo srce, ki si ga dajal slovenskemu partizanu, ko je utrujen in lačen prihajal na Tvoj hišni prag, da bi si odpočil . . . Želim si, da bi se rodilo še veliko takšnih poštenih in delovnih kmetov, predanih svoji domovini in želji po svobodi, kakor si bil Ti, tovariš Pavel.

Milena Bokša-Boža

Osnove dietnega zdravljenja sladkorne bolezni

DR. FRAN BRUMEN

DIETA JE ŠE VEDNO GLAVNA IN NEIZOGIBNA PODLAGA CELOTNEGA ZDRAVLJENJA DIABETESA! Njena naloga je večkratna: čim bolj pravilna ureditev prehrane, stabilizacija presnove, preprečevanja kasnih komplikacij, ohranitev dobrega počutja bolnika v primerne poklicu. Novejša spoznanja se odklikajo prvotno preveč strogemu odtogovanju ogljikovodničnih hranin in dopuščajo relativno zmehčaje količine škrob vsebujoče hrane (priprave iz različnega zrnja, sadje ipd.); vendar je ostala skupina tistih raziskovalcev, ki izpostavljajo povsem svobodno prehrano, v manjšini.

Ker je SLADKORNA BOLEZEN IZRAŽITO DOLGOTRAJNO KRONIČNO, PRAKTIČNO NEOZDRAVLJIVO OBOLLENJE, mora biti in ostati dieta trajna in podrejena stalnemu nadzorstvu. Dieta mora biti prilagojena pogojem diabetikove presnove, obenem pa mora upoštevati individualne potrebe bolnika. Da bi bila dieta izvedljiva, je aktivno sodelovanje bolnika nujno potrebno! ZATO MORA BITI DIABETIK DOBRÓ POUČEN!

Nikakor naj ne bo odveč, če nekatere stvari ponovimo. Osnovno pravilo je, da mora biti dieta prilagojena obema vrstama diabetesa: a) bolniku, ki ne proizvajata lastnega insulina in mu je potrebno vbrizgavati injekcije in b) bolniku, ki sicer še ustvarja insulin, toda v nezadostni količini. Pri prvi vrsti diabetikov vbrizgavamo tujevrstni insulin v določeni dnevni količini. Ta je vselej fiksno odmerjena; potreba po insulinu pa je odvisna od kvalitete in količine poružite hrane. Jasno je torej, da tako zdravljenje ni naravnih potrebam prilagojeno in lahko povzroči ali preveč, ali pa premalo sladkorja v krvi, kar je oboje zdravju škodljivo. Da se izognemo prevelikim nihanjem sladkorja v krvi, je zato potrebno zelo smotrno odmerjati količine in kvaliteto hrane, kakor tudi čas v uživanju ogljikovih vodikov (različni sladkorji, škrob).

lažje in enostavnje, ker: pri uravnavanju pomaga naravna produkcija insulina. Pri okrog 80 % diabetikov II. tipa imamo opravka s preveč rejenimi ljudmi in je zato pri njih smotrna in tudi potrebna REDUKCIJSKA SHUJŠEVALNA DIETA, s katero skušamo prekomerno težo znižati. POTREBO PO ENERGIJI (HRANI) je treba v vsakem primeru prilagojevati telesni teži. VSAKEMU DIABETIKU JE POTREBNO INDIVIDUALNO IZRACUNATI POTREBNO KOLIČINO HRANE V KALORIJA. Najenostavnjeji način za izračunavanje pravilne telesne teže je uvedeno po raziskovalcu Broca: višini v cm odšteti 100 in pri ženskah odšteti 10 %. Potrebne kalorije izračunamo tako, da POMNOŽIMO ŽELJENO TEŽO S ŠTEVILOM 24. (primer moški visok 174 cm, odštujemo 100, ostane 74, to je število kg. željene teže — izračun: 74 x 24 = 1776). Zadnje je število potrebnih kalorij. (Za vrednosti kalorij obstojajo posebne tabele).

Dnevna energetska potreba na splošno je vsota osnovne eksistenčne potrebe in tiste količine kalorij, ki so dodatno potrebne za opravljanje vsakodnevnych opravil. Zadnje postavke ni mogoče določiti dokončno, ker je od dneva do dneva različna. Nekakšne povprečno veljavne smernice so sledeče: bolniku, ki je priklenjen na posteljo zadostuje 1/8 osnovne količine kalorij; za opravljanje lahkega dela 1/3; za srednje težko delo 2/3 in za teška dela 3/3, torej cela količina kalorij. Kakor že povedano, so to le splošno veljavna načela, ki jih je treba individualno prilagajati in jih prirejati v glavnem še po stanju telesne teže.

Se enkrat: eno osnovnih pravil je, da moramo pri dodajanju ogljikovih vodikov v hrani upoštevati njihovo kvaliteto (različna jakost kalorij) in količino, kakor tudi razmak v času uživanja hrane! (Sledí nadaljevanje in konec)

Utrinki izmene

V naselju zvezne mladinske delovne akcije Slovenske gorice ter na deloviščih v ptujski in lenarški občini so že brigadirji tretje — zadnje izmene letošnje akcije. Brigadirji druge izmene so se konec julija poslovili. Za njimi je poleg nekaj kilometrov izkopanih ali zasutih jarkov, ostalo nekaj fotografij, značilnih za mladinske delovne akcije:

Vsakodnevno orodje — krampi...

... in lopate.

Slovenska in srbska brigada na skupni akciji — tudi brigadni zastavi simbolizirata enotnost.

Zadnje dejanje druge izmene: slovo

Najboljšim trak akcije

Spletle so se več kot bratske vezi. Slovo (na klopi) je zato toliko težje. JB

Novi dom krajanov v Skorbi je ponos vasi in celotne krajevne skupnosti Hajdina.

In še slovesen trenutek — rezanje otvoritvene vrvice pred vhodom dvorano novega doma krajanov v Skorbi.

Tudi krajevna skupnost Hajdina je praznovala

Kljub slabemu vremenu so v nedeljo tudi v KS Hajdina izvedli zaključno prireditev ob drugem krajevnem prazniku, ki je bila skupno z otvoritveno slovesnostjo v novem domu krajanov v Skorbi kamor so povabili še vse ostarele kraje in kjer jih je s svojo prisotnostjo počastila tudi delegacija pobratene KS Bednja v SR Hrvatski.

Za slavlje so sicer pripravili vse potrebno pred novim domom, žal pa jim dež tega ni dovolil in tako je novozgrajeni dom krajanov

v Skorbi že v nedeljo sprejel številne goste, predstavnike občinskega in krajevnega družbenopolitičnega življenja ter krajeane Skorbe in celotne KS, ki so se veselili pomembnega delovnega uspeha. Prek 12 tisoč prostovoljnih delovnih ur, sredstva krajanov Skorbe, sosednjih vasi in celotne krajevne skupnosti, številni brezplačni prevozi, gradbeni material in drugo je plod skupne akcije — kot je dejal predsednik gradbenega odbora Ivan Ogrinc in v svojem poročilu na koncu zaželel še

naprej veliko sloge in razumevanja med ljudmi, ki so dom gradili zase in za prihodnje generacije in med vsemi tistimi, ki ga bodo uporabljali.

Na slovesnosti so v nedeljo najzaslužnejšim krajanom podelili tudi državna odlikovanja, vaški skupnosti srebrni znak OF in posebna pismena priznanja za veliko in pomembno opravljeno delo. Čestitamo!

Delovne akcije združujejo krajeane

KRAJEVNA SKUPNOST DESTRIK

grobov in ostalih skupnih objektov, temveč tudi ureditev novih prostorov za pokope.

Podpredsednik Janez Irgl nam je povedal, da je na starem delu pokopališča že primanjkovalo prostora, zato so na severnem pobočju na novo določili zemljišče, kjer bo prostora za 300 grobov. Podpredsednik sveta KS je še dejal, da so na akcijo bila vabljeni vsa gospodinjstva v KS iz vseh 17 vasi, ki so na območju KS. Akcije pa se je udeležilo okoli 160 ljudi, predvsem tistih, ki imajo tukaj pokopane svojce. Udeležba bi bila

verjetno še večja, če ne bi sobotno lepo vreme nekaterih zadržalo doma ob žetvi in sušenju otave.

Tajnik Anton Kovačec nam je še povedal, da so v soboto skupno opravili čez 75 odstotkov predvidenega dela, ostalo pa bodo dokončali skupno z rednimi vzdrževalnimi deli skozi vse leto. Poudaril je še, da naj bi delovna akcija urejanja pokopališča bila vsakoletna, saj bi se tako pokopališče vzdrževalo in ostalo urejeno skozi vse leto.

Akcija ureditve pokopališča v Destriku se je bližala koncu, zato

smo med udeleženci za kratko mnenje poprašali še udeleženko akcije Evo Knez iz Levanjc, ki nam je povedala, da pozdravlja akcijo urejanja pokopališča, saj z urejanjem dokazujemo, da spoštujemo svoje mrtve in tako s skupnim delom olepšamo videz pokopališča v celoti, s tem pa tudi zmanjšamo finančni delež za ureditev grobov in skupnih komunalnih naprav.

Pobuda delavnih Destričanov je prav gotovo vredna pohvale, morda jim bodo sledili še v kateri drugi krajevni skupnosti ptujске občine. Zato je takšne in podobne akcije treba spodbujati in jih pozdraviti, saj krepijo smisel kolektivnega dela v korist celotne krajevne skupnosti. Viki Par

PRAZNIK KS DOLENA

Od leta 1980 slavijo v krajevni skupnosti Dolena 3. avgust kot svoj praznik. Ob tem se spominjajo padlih krajanov, ki so žrtvovali življenje za domovino, letos pa povezujejo praznik tudi s spominom na poslednji junaški boj Slovensko-goriške Lackove čete in na 41-letnico vstaje slovenskega naroda.

„Ob praznovanju svojega praznika smo krajeani ponosni na pridobitve, ki so plod našega dela — solidarnosti in prostovoljnih delovnih akcij,“ je povedal predsednik skupščine krajevne skupnosti Feliks Sventek. „S skupnimi močmi smo zgradili nova avtobusna postajališča, trafo postajo Dežno z nizkonapetostnim omrežjem v predelu Haloz, kjer še danes ni za-

svetila električna žarnica. V dokončni izgradnji je kulturni dom Sela, do konca leta nameravamo zgraditi nov betonski most čez Dravinjo v Zg. Pristavi, novo vodno zajetje za sedež krajevne skupnosti, gramozirati ceste in pričeti z akcijo za izgradnjo telefonskega omrežja.“

V počastitev praznika so v prejšnjem tednu izvedli več prireditev. Začeli so jih prejšnjo nedeljo s športnimi srečanji, ki so jih organizirali mladi iz Sel, pripravili pa so tudi kviz na temo iz NOB. V torek so se na slavnostni seji sestali delegati organizacij krajevne skupnosti, kjer so podelili bronaste znake osvobodilne fronte. Prejeli so jih Jože Hebar, Rudolf Bukovič, Maks Čoh sta-

rejši, Janez Jerenko in osnovna organizacija ZSMS Dolena. Po slavnostni seji je ženski pevski zbor KUD France Prešeren iz Vidma izvedel kulturni program.

V sredo so se v kulturnem domu Sela srečali starejši krajeani, v petek pa so v istih prostorih odprli kulturno razstavo. Zvečer pa so priredili večer ljudskih pesmi in plesov s folklorno skupino Rožmarin haloških dolin iz Dolane. Prireditve ob prazniku so sklenili z veliko gasilsko vajo, srečanjem borcev in s tradicionalno kolestarsko dirko za prehodni pokal krajevne skupnosti insicer v soboto.

N. Dobljekar

Bronasti znak OF za mlade iz Dolene

V krajevni skupnosti Dolena praznujejo 3. krajevni praznik. Ob tej priložnosti smo se pogovarjali z mladimi, ki so ob letošnjem prazniku prejeli bronasti znak za dosežene uspehe pri delu. O delu osnovne organizacije mladih v Doleni smo se pogovarjali s predsednico OO ZSMS Zdenko Gajser:

„V naši osnovni organizaciji dela aktivno 25 do 30 članov. Le ti so v OO ZSMS združujejo iz raznih vasi. Nekateri delajo zelo aktivno, zgodi pa se tudi, da tu in tam pri delu zatajijo.“

Ob krajevnem prazniku smo izvedli vrsto akcij. Ena od večjih je bil turnir, ki ga je tokrat izvedla osnovna organizacija mladih iz Sel. Seveda smo na tem turnirju sodelovali tudi mi. Večjo aktivnost smo pokazali v šahu, tenisu in malem nogometu, pri tem smo dosegli tudi lepe uspehe. Pomagali pa smo pri pripravi in pri vseh delih, ki nastanejo ob praznovanju krajevnega praznika.

Prejeli smo tudi bronasti znak OF za uspehe, ki smo jih dosegli pri našem delu. Že prejšnja leta smo delali zelo aktivno in naša aktivnost se kaže tudi sedaj, vendar moram povdariti, da je aktivnost nekoliko padla, ker mladi odhajajo iz teh krajev. Za letošnje leto smo si zadali tudi dokaj pester program aktivnosti. To je predvsem prirejanje raznih proslav, pomagamo pri vseh prireditvah, ki jih organizira krajevna skupnost, pa tudi mladina poskrbi, da kakšna akcija steče organizirano. V letošnjem letu smo izvedli od načrtovanega že precej aktivnosti. Največja aktivnost je potekala ob večjih praznikih, kot ob praznovanju 25. maja, prvega maja, dneva borca, sprejema pionirjev v ZSMS, izvedli smo tudi akcijo čiščenja okolja okrog obeležij NOV, imeli smo tudi pohod k tem obeležjem, ob tej priložnosti smo povabili tudi mlade iz Postaje milice v Ptuj.

V naši krajevni skupnosti delata samo dve osnovni organizaciji mladih, to sta Dolena in Sela. Dalj časa, smo bili aktivni iz osnovne

organizacije mladih Dolena. V zadnjem času pa se vidi vse večja aktivnost mladih tudi v Selah. Morda zato, ker se je menjalo vodstvo.

Mladi v naši krajevni skupnosti preživljamo prosti čas vsak po svoje. Nekateri se vključujejo bolj aktivno izven krajevne skupnosti, mnogi pa poprimajo za delo v sami KS. Mladi svoj prosti čas preživijo v domači knjižnici. Radi poprimajo za literaruro, ki je na naših poljih. Mnogi si knjige izposodijo in jih preberejo doma. Knjige, ki so na voljo v naši knjižnici, smo si izposodili iz ptujске ljudske in študijske knjižnice. Naša knjižnica je odprta vsako soboto, včasih pa tudi v nedeljo. Nekaj knjig je tudi naših, vendar ne razpolagamo z velikim številom.

Zelo dobro sodelujemo z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami v krajevni skupnosti. Lahko rečem, da boljše sodelovanje ne bi mogli pričakovati, kot ga imamo sedaj. Naša aktivnost na zunanji ni preveč vidna, vendar se mladi vključujejo v delo tam, kjer jih to veseli.

Naš največji cilj do konca leta je bil, da si napravimo igrišče, kjer bi se lahko mladi razvedrili, vendar je problem v tem, da nimamo zemljišča; in težko je reči, da se nam bo želja v letošnjem letu tudi uresničila.“

Predsednik osnovne organizacije mladih v Selah Zmago Zajc pa nam je o delu svoje osnovne organizacije dejal:

„Tudi v naši osnovni organizaciji dela malo mladih. Aktivnih je

samo kakšnih 15 od 80. Podatek nam pove, da mladi resnično niso zainteresirani delati v mladinski organizaciji. Kljub temu, da dela v osnovni organizaciji malo mladih, pa smo uspeli organizirati turnir v malem nogometu, šahu in tenisu ter kviz iz narodnoosvobodilne borbe.“

Mladi svoje aktivnosti ne izražajo niti v društvih. Nekaj jih dela v pevskem zboru, nekaj pa tudi v prosvetnem društvu in gasilskem društvu. Za sedaj nam ni uspelo organizirati nogometne ali katere druge športne sekcije, vendar upam, da se bo to v bodoče tudi storilo.

Naša največja naloga pa je napraviti oz. urediti mladinsko sobo, saj smo se do sedaj mladi zbirali v gasilskem domu. To je tudi naš največji cilj v letošnjem letu.

Interes, da bi mladi ostali na kmetijah močno pada. Pravega vzroka ne bi mogel navesti, vendar mislim, da se je dandanes na teh kmetijskih površinah, ki jih imajo kmetje, nemogoče preživljati. Skoraj nihče se ne odloča za kmetijsko fono, ampak vsi uberejo raje drugo pot.“

Zares interes mladih, da bi ostali na kmetijah pada. Verjetno bomo morali dobro preleteti zakaj mladi odhajajo, ali pa se bo potrebno bolje pogovoriti s tistimi, ki živijo na kmetijah, saj mnogi o kmetijah, kmetijstvu in kmetovanju vedo zelo malo ali pa skoraj nič. Je pa tako, da naučimo svoje otroke marsikaj, le pravilno usmeriti jih besto ne znamo.

Jana Hvalič

BORCI KS DORNAVA OBISKALI BEGUNJE

V praznovanje julijskih revolucionarnih praznikov dneva borca in dneva vstaje so se vključili tudi borci iz KS Dornava. Člani te borčevske organizacije tudi sicer dosledno izpolnjujejo plan dela, saj ni aktivnosti v kraju, kjer ne bi bili prisotni.

V počastitev revolucionarnih praznikov so nameravali obiskati koroške Slovence, vendar to ni možno brez deviz, zato so spremenili program in tako prispevali svoj (sicer skromni) delež k stabilizaciji. Odločili so se, da obiščejo muzej zloglasnega taborišča v Begunjah, kjer so si ogledali še grobišči žrtev nacizma na grajskem dvorišču v Begunjah in v Dragi.

Izkoristili so priložnost in si ogledali še muzejske zbirke v rojstnih hišah Prešerna in Finžgarja, za sprostitev pa so si ogledali še Bohinj in Bled. Seznanili so se

tudi z zgodovino in gospodarskimi značilnostmi drugih krajev skozi katere jih je vodila pot, zato so se odločili organizirati še več takih

Člani borčevske organizacije iz Dornave v Begunjah.

akcij, saj tako spoznavajo svojo ožjo domovino in obujajo spomin na najtežje dni.

Besedilo in posnetek: L. C.

LJUBICA ŠULIGOJ
Predvojna ptujška mladina v boju za napredek in družbeno preobrazbo

(21. nadaljevanje)
Iz varnostnih razlogov so dvakrat ponoči tiskali letake na domu sodelovali Marko Rems, Miša Čadež, Franček Glavnik, Marija Čadeževa se spominja, da je celo njena mama, sicer verna, toda domoljubna žena, bila pripravljena pomagati. Zatemnila je okna sobe, v kateri so delali; vedela je tudi, da Marko Rems spravlja v njihovi drvarnici posodo z barvo in čopič ter da odhaja skozi stranska vrata na nočne popisne akcije.⁹¹⁾ — Majhen podatek, ki veliko pove: pošteni Slovenci, čeprav nekomunisti, so se opredeljevali.
Toda — potrebna je bila previdnost. Prenašanje »tiskarne« (ciklostila in pisalnega stroja) iz muzeja bi lahko postalo nevarno. Zato so 1940. leta tehniko ponovno prenesli v gledališče. Tu je bila močna partijska gelica, sem so zahajali mnogi mladinci. S prihodom igralca Alberta Wilhelma in režiserja Frana Žižka je postalo gledališče pomembna postojanka komunistov. Sem so prihajali Mirko Koželj, Nada Pfajfar, Zvonko Sagadin, Rudi Ilec, Marko Rems, Franc Peršon, Franček Glavnik, Mitja Vošnjak in mnogi drugi.
Sledi, da je lahko v zadnjem letu pred okupacijo delovala tehnika v gledališču pod odrskimi deskami. Letake, ki so opozarjali na vojno nevarnost in razkrivali notranjepolitične dogodke, so tedaj tiskali Wilhelm, Glavnik, Sagadin in občasno Mitja Vošnjak.⁹²⁾
Okupacija je pretregala delo ptujške ciklostilne tehnike KP. Da ne bi okupator odkril »tiskarne«, je Wilhelm ob prisotnosti Sagadina in Glavnika tehniko uničil.⁹³⁾ — V narodnoobrambnem smislu in glede osvoboditve ljudi je bilo v tehniki veliko storjenega. To pa je bilo dejansko delo mladih, predanih ljudi.

Navedla bom nekaj značilnih letakov, ki razkrinkavajo fašizem, pripravljajo ljudske množice na usodne dni, razkrivajo politiko jugoslovanske buržoazije in se večkrat obračajo na mladino. Ker pa Zgodovinski arhiv v Ptujju hrani sodne spise, ki v bistvu razkrivajo oportunistično oblast in gonjo proti komunistom, bom sproti navajala tudi te.

Letak »Naši javnosti« 1938. leta omenja predrzno početje ptujških Nemcev in nemčurjev, ko so ob Hitlerjevem rojstnem dnevu izobesili zastavo s kljukastim križem na mestnem zvoniku. To pomeni »atentat na suverenost našega naroda in države«, je v letaku zapisano. »Ptujski Nemci in nemčurji se dosledno izogibajo slovenskih trgovin, gostiln in drugih podjetij, — zato: svoji k svojim!«, zaključuje razglas.
V Pokrajinskem muzeju v Ptujju hranijo letak z oznako »Zaplenjeni letaki!« Napisan je 27. maja 1938 ob rojstnem dnevu predsednika ČSR dr. Beneša, ko je bila v mestnem gledališču »Akademija J. Č. lige v Ptujju« in je med predstavo prišlo do trošenja letakov. Pomeni, da gre za manifestacijo slovenske solidarnosti, za narodno enotnost v boju proti nemškemu fašizmu. Iz letakov je razbrati, da sta pri prireditvi sodelovala Sokolsko društvo in podružnica Počitniške zveze. Zbran denar so darovali počitniškemu skladu in narodnoobrambnemu odboru v Apaški kotlini. Val protihitlerjanstva je zajemal poštno slovensko mladino.

Na hrbtni strani letaka je podoba kljukastega križa z napisom: »Fašistična Nemčija širi že tudi med Slovenci svoja krila... Letak poziva mladino na »odločen boj proti hitlerizmu in njegovi propagandi, ki utira Hitlerju pot v Slovenijo!... Mladina! Na naši severni meji se vije zastava s kljukastim križem! Zato je naša dolžnost, da odločno nastopimo za obrambo svobode in miru!...«⁹⁴⁾

Letaki so imeli globoko narodnoobrambno vsebino. Tako letak »Slovenci v Ptujju!« razkrinkava ptujski Kulturbund, ko pravi: »Ali veste? — da so Nemci in nemškarji sklenili na svojem neprijavljenem sestanku 19. 5. 1939 v Društvenem domu, da na dan banovega obiska 22. 5. ne bodo izobesili jugoslovanskih zastav, da so to izvedli in celo slovenskim najemnikom to prepovedali, da je nemškutarski trgovec Šoštarič (tvrdka Schosteritsch — Artenjak) fotografiral neokrašene ptujške ulice, da priobči v nemške časopise in pokaže, da je Ptuj nemško mesto...«

Ob 30-letnici septembrskih dogodkov se letak obrača na »Borbena slovenska mladina«, jo opozarja, da je ta zemlja slovenska in da naj svojo zavest izkazuje z »ignoriranjem ptujških nemčurjev«.

Zavedni Slovenci se pozivajo na obrambo slovenstva: »Slovenci! Meščani! — Ne govorite nemško, ne kupujte v nemških trgovinah!... Slovenci! 12. nam je ura! Opustite vse strankarske razprtije in postanite brat bratu, jez proti nemški invaziji! Slovenija je in mora ostati slovenska!... Slovenci, ne dajmo se!...«

V ptujški gimnaziji so s kolejci širili protihitlerjski tisk, ki je bil namenjen mladim: »Mladina! Vsi v odločni boj proti hitlerjanstvu in njegovi propagandi, ki utira Hitlerju pot v Slovenijo! Nemški pašulak nam prinaša: lakoto in bedo, najhuje izkoriščanje in narodno zatiranje, on prinaša vojno! Mi pa načemo vojno! Nečemo terorja, nečemo militarnizma! Nečemo komunističnih tabojev! Mladina!... Zato je naša dolžnost, da odločno nastopimo za obrambo sveta in miru...«

Režim proti izgredom ptujških Nemcev ni storil ničesar. Nasprotno, jugoslovanske buržoazne oblasti so se usmerjale proti svojemu razrednemu sovražniku — delavskemu razredu. Zgoraj omenjeni sodni spisi to jasno izpričujejo. Med preganjanimi ptujškimi komunisti se omenjajo tudi nekdanji člani prve partijske celice ne gimnaziji. Navajam le nekaj dokumentov.

Tako je policija »po ukazu kraljeve banske uprave v Ljubljani« izvedla 9. 8. 1937 »pri vseh znanih komunistih v Ptujju nenadno hišno preiskavo«. Preiskava naj bi bila izvedena pri Mirku Centrihu, Jožetu Kogejcu, Kazimirju Koželju in Mihaelu Hercogu. Proti njim je bil »sprožen kazenski postopek, zaradi komunistične propagande«, vendar je bil postopek pozneje ustavljen, ker ni najdena »osnova za kazensko preganjanje«.

Sodni spisi razkrivajo oportunistično stališče jugoslovanskih oblasti od nemških nastopov. Njihovo početje le »registrirajo«, kar dokazuje npr. tale podatek:

»12. septembra 1933 je opazil nadzornik policije v Ptujju, kako je dr. Scheichenbauer Manfred s svojim (pozneje se je izkazalo, da je sposoben) fotografskim aparatom slikal firme nemških trgovcev, ki so bile premazane ali kako drugače poškodovane ob priliki proslav ob 25. obletnici »Ptujških dogodkov« in sicer 8., 9. in 10. septembra. Te akcije je opravila napredna in zavedna slovenska mladina. Ker je bil dr. Scheichenbauer Manfred znan nemčur in v stalnih stikih z inozemstvom, je bil pri njem sprožen postopek hišne preiskave...«

»Kako se je zadeva končala, sodni spis Kps — V. — 430/33. ne omenja oz. le navaja, da se je imenovali »pritožili«.

V sodnem spisu Ki V. — 92/38 — (Krs — 381/38) beremo: »V noči od 7. na 8. maj 1938 so bili v Ptujju na več kot deset mestih nalepljeni plakati protinemške vsebine in sicer: »Nemčurji bojkotirajo vse, kar je slovenskega. Zato Slovenci bojkotirajte vse, kar smrdi po njih! Mi pazimo!« Raziskave so šle v več smerih, vendar pravih storilcev policija ni izsledila...«

Ob prebiranju teh sodnih spisov je mogoče ugotoviti, da sodnega razpleta ni bilo in da se v teh dokumentih vse boj sprašujejo po storilcih, ki »trosijo hujskajoče letake«. (se nadaljuje)

91) »Okrogla miza« predvojnih ptujških komunistov in skojevcev 27. 10. 1981.
92) »Okrogla miza« predvojnih ptujških komunistov in skojevcev 11. 2. 1982.
93) Glej op. 91!
94) PMP, fas. Ilegalna ciklostilna tehnika KP pred vojno v Ptujju; Glej op. 91!
95) Glej op. 94!

France Mihelič v Ptujju

Misel o stalni zbirki del akademskega slikarja Franceta Miheliča v Ptujju je že dolgo prisotna. Prvi razgovori o tem so tekli že ob praznovanju 1900-letnice našega mesta. Od takrat do danes je bila stalna Miheličeva zbirka v Ptujju kdaj pa kdaj le misel, pa spet glasno izrečena pobuda, ves čas pa želja vseh ljubiteljev likovne umetnosti. Ob tem ne gre prezreti želje umetnika samega. Ptuj ima v njegovem ustvarjalnem snovanju posebno mesto.

Tako je v zadnjih letih ta misel in želja postala glasno izrečena beseda. V letošnjem letu pa ta beseda postaja dejanje. Stalna Miheličeva zbirka bi naj bila v okviru obstoječe galerije muzeja na gradu. Miheliču bodo namenjeni trije prostori, ki si jih je umetnik že ogledal in bil z razstavnim prostorom izredno zadovoljen. Za svojo stalno zbirko bo Mihelič Ptujju podaril svoje grafike, osnutke za tapiserije, ostala dela, ki bodo v zbirki pa bomo morali odkupiti.

Nobenega dvoma ni, da bodo s stalno Miheličevo zbirko, zbirke Pokrajinskega muzeja v Ptujju pridobile, se obogatile z likovnim trenutkom umetnika, ki je živel in ustvarjal tudi v Ptujju.

Pred Pokrajinskim muzejem in občinsko kulturno skupnostjo, v okviru katere teče akcija pa se v tem trenutku postavlja vprašanje, kako zagotoviti sredstva za odkup Miheličevih del in za ustrezno ureditev prostorov, kjer bi naj bila predstavljena stalna zbirka. V združenem delu so pravkar v razpravi spremembe in dopolnitve Samoupravnega sporazuma o temeljnih plana Kulturne skupnosti občine Ptuj za obdobje 1981—1985.

Spremembe in dopolnitve ne predvidevajo širitve obstoječih kulturnih dejavnosti, prav nasprotno. Zato navedeni akt predvideva združevanje sredstev za potrebe Miheličeve zbirke po posebnih samoupravnih sporazumih. Dlegati skupščine občinske kulturne skupnosti so se na zadnji seji soglasno odločili za takšno opredelitev. Vprašanje pa je, kakšna bo odločitev delavcev v združenem delu?

V dosedanjih razpravah v organih skupščine občinske kulturne skupnosti in v predsedstvu skupščine občine je bilo jasno opredeljeno, da Miheličeva zbirka v Ptujju pomeni pridobitev, ki nam bo v slovenskem prostoru, pa tudi širše dala posebno mesto. Zato bo potrebno v občini v sodelovanju vseh zastaviti široko akcijo za pridobitev potrebnih sredstev.

V razpravah, ki bodo tekline v združenem delu je v tem času zaostrenih pogovov gospodarjenja težko zagovarjati širitve katerekoli dejavnosti. Vendar bi se v razpravah o Miheličevi zbirki v Ptujju morali izogniti sedanjemu trenutku in ga zamenjati za trajno duhovno bogastvo, zaradi katerega smo ljudje.

N. B.

Izposoja raznovrstnega knjižničnega gradiva v porastu

Tudi v prvih šestih mesecih letos je bila glavna naloga Ljudske in študijske knjižnice Ptuj, kar najbolj popularizirati in razvijati knjižničarsko dejavnost, povečati število uporabnikov knjižnice in to predvsem v matični ustanovi kot tudi na podeželju približati čim bolj knjigo delavcem in načrtno nabavljati novo literaturo.

V vseh treh oddelkih matične knjižnice, to je v študijskem, ljudskem in mladinskem v Ptujju, je bilo v prvem polletju letos v čitalnicah in na dom izposojenih skupaj 51.280 knjižnih enot. Od tega je bilo 38.236 knjig ter 13.044 revij in časnikov. Leposlovnih knjig je bilo izposojenih 28.619, poučnih pa 9617. Povprečna dvourna izposoja v knjižnici, je bila 344 knjižnih enot. Sama izposoja je znašala tako 1,5 knjige na prebivalca, če upoštevamo celotno občinsko območje Ptujja oziroma 8,5 knjig na prebivalca, če vzamemo samo širše mestno območje.

V tem obdobju je obiskalo vse oddelke matične knjižnice 3.497 aktivnih bralcev. Od teh je bilo na novo vpisanih 512 bralcev. Vseh obiskov bralcev pa je bilo 24.095. Povprečni dnevni obisk je znašal 162 bralcev.

Delavci knjižnice so dali svojim uporabnikom informacije v vseh oddelkih, zahtevnejše pa tudi v študijskem. Več skupin šolske mladine je tudi obiskalo študijski oddelek, kjer so se seznanili z dragocnimi tiskari, organizacijo knjižnice in z uporabo katalogov, bibliografij in drugih priručnikov pri iskanju določene literature.

IZ MUZEJSKE FOTOTEKE

Izmed spomenikov v 3. mitreju izstopa po obliki, načinu klesanja črk in po sestavi posveticnega napisa votivni kamen, ki ga predstavljamo na današnji fotografiji. Napis se glasi: S(oli) i(nvicto) M(itihrae) / Sex(tus) Vib(rius) Hermes Aug(u-stalis) / (c)oloniae U(lpiae) T(rianae) P(oetovionensis) sig(num) argent(eum) / cum base suad(ono) d(edit) / cum suis patre/ pros(edente) L(ucio) Vermio/ Heraclida in nam pove, da je nepremagljivemu sončnemu bogu Mitri postavil srebrni spomenik z bazo Sextus Vibius Hermes, svečenik (cesarskega kulta!) s svojim očetom (tu je mišljen pater kot vrhovni svečenik mitreja!) Lucijem Vermijem Heraclidom.
Danes je ohranjena samo baza z napisom. Po obliki črk in po posveticni formulaciji sklepamo, da je spomenik nastal še pred vladovanjem cesarja Galliena in je bil sem prinešen iz starejšega drugega mitreja. Srebrni znak, ki ga omenja napis, je bil pritrjen v zgornjem delu med dvema reliefno izklesanima stebroma, kjer je še danes vidno pet svinčenih spojk. Predpostavke, kakšen znak naj bi to bil so različne. Nekateri mislijo, da je bila to reliefna upodobitev z zakolom bika, drugi pa menijo, da je bilo pritrjeno ohišje za svetilko, ki je imelo na sprednji srebrni stranici izrezan simbol Sonca.

B. Lamut

Posveticni kamen sončnemu bogu Mitri, 3. mitrej. Foto: Zavod za spomeniško varstvo SRS.

Zlatko Novak

PREDLOG ZA IZDAJO ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SAMOPRISPEVKU

Do leta 1973 sta krajevni samoprispevek urejala temeljni in republiški zakon o prispevkih in davkih občanov. Glede na vsebino in posebnost samoprispevka pa je bila sprejeta odločitev, da se ta materija uredi s posebnim republiškim zakonom. Zato je bil januarja 1973 sprejet zakon o samoprispevku (Ur. l. SRS št. 3/73), ki ureja sistem in postopek plačevanja samoprispevka.
S predlaganimi spremembami in dopolnitvami tega zakona naj bi ureditev samoprispevka usklajili z načeli nove ustave in ga vključili v sistem planiranja, ki se odvíja na ravni krajevne skupnosti, dopolnili pa naj bi

uvajanje samoprispevkov in izvajanje zakona o samoprispevku je v celotnem besedilu objavljen v prilogi VI skupščinskega Poročevalca z dne 20.7.1982. Zbori slovenske skupščine pa bodo predlog za izdajo zakona obravnavali na sejah, 14. oktobra 1982.

Objavljeno gradivo daje dovolj možnosti, da o dosedanjem uvajanju in uveljavljanju samoprispevkov v slovenskih občinah obravnavamo z različnih vidikov in iz konkretne prakse v našem okolju. To je pomembno še zlasti zato, ker gre za prvo fazo zakonodajnega postopka.

Ni pomembno državljanstvo, pomembno je prijateljstvo

Brigadirji MDB Bratstvo in prijateljstvo preživljajo na akciji že drugi teden. Ker brigado sestavljajo brigadirji iz 11 bratskih občin smo šele prejšnji teden zvedeli koliko brigadirjev je na mladinski delovni akciji v Posočju, saj so nekateri odpotovali na akcijo kar sami.

Vidni so že tudi prvi uspehi, ki jih brigadirji dosegajo na delovišču. V prvem tednu so izkopali 600 metrov jarka za položitev električnega kabla. Potrebno je povdariti tudi to, da delajo brigadirji na zelo težkem terenu in da norma poprečno presega za 50 odstotkov oz. normo dosegajo 150 %.

Na MDA Posočje je 16 deklet in 44 fantov. Ker je bila ptujška brigada zelo močna (po številu brigadirjev), so brigadirji Bratstvo in prijateljstvo »posodili« šest brigadirjev MDB iz Skofje Loke, prav toliko brigadirjev pa tudi

Skratka, brigadirji so z akcijo zadovoljni, med sabo so se že dokaj dobro spoznali in ne želijo si trenutka slovesa, ki pa vedno pride prhitro.

BALET ESPANOL DE MARIA ROSA V PTUJU

V okviru X. Ptujških kulturnih srečanj se bo v sredo 18. avgusta 1982 ob 20. uri na Letnem prireditvenem prostoru predstavila skupina iz Madrida BALET ESPANOL DE MARIA ROSA. Skupina, ki jo vodi MARIA ROSA je bila ustanovljena v juniju 1967 in je gostovala v Združenih državah Amerike, Veliki Britaniji, Nemčiji, Švici, Italiji, Portugalski in Sovjetski zvezi. 1977 je gostovala na Japonskem, kjer je požela ogromen uspeh. Voditeljica skupine je za koreografijo, kot tudi plesalka dobila vrsto nagrad in priznanj v Španiji in tujini. Skupina je leta 1979 navdušila številne ljubitelje španskih plesov v Ljubljani. V sredo prihodnji teden, pa bomo španski ples, Flamenco pesmi in špansko glasbo na kitari, slišali in videli tudi v Ptujju.

To bo druga prireditev v okviru jubilejnih X. kulturnih srečanj, katerih pokrovitelji je že devet let Zapored Kreditna banka Maribor s poslovno enoto v Ptujju. Že sedaj vlada med občani občine Ptuj izredno veliko zanimanje, zato je pričakovati, da bodo zapolnili letni prireditveni prostor do zadnjega kotočka.

N. B.

GD Turnišče v počastitev občinskega praznika

V gasilskem društvu Turnišče Ptuj se še ne morejo pohvaliti z velikimi uspehi, kot v marsikaterem drugem društvu. To je namreč eno najmlajših društev in se v njem še vedno ubadajo z organizacijskimi, finančnimi in kadrovskimi težavami.

Kljub temu pa ne moremo reči, da turniški gasilci niso aktivni. Veliko vadijo, udeležujejo pa se tudi velikih vaj drugih društev v centru in izven njega. Tudi na tekmovanjih že preizkušajo svojo usposobljenost. 6 članov tega društva je uspešno opravilo tečaj za nižje gasilske častnike. Opravili so tudi požarno preventivne obiske v skoraj vseh TOZD na območju KS Turnišče. V okviru obrambnega pouka za občane so izvedli predavanja o gospodinjskem plinu in tudi demonstrirali gašenje le-tega s priročnimi sredstvi.

V počastitev občinskega praznika in ustanovitve društva pa organizirajo meddruštveno gasilsko tekmovanje, ki bo v soboto 14. avgusta ob 14 uri v parku na Turniščah.

Za naprej načrtujejo požarno preventivne obiske gospodinjstev v svoji KS, požarnovarnostno predavanje za gasilski krožek na šoli Ivana Spolenjaka, bodo pa tudi nosilec akcije NNNP v kraju.

Razmišljajo tudi o gradnji orodišča in garaže, saj sedanje orodišče v gradu ni ustrezno, pa tudi odročno je. Za tak podvig pa so potrebna precejšnja sredstva, zato organizirajo v soboto 14. avgusta po tekmovanju zabavo, na katero vabijo vse, ki si želijo razvedrila ob dobri prostrežbi.

L. C.

Pionirji hočejo okusiti brigadirsko življenje

Pionirska delovna brigada Vanček Šarh je v nedeljo odšla na republiško mladinsko delovno akcijo Brkini 82. Pionirji brigadirji bodo na akciji predvsem pogozdovale. PMDB Vanček Šarh sestavlja 23 brigadirjev iz občine Slovenska Bistrica in 23 brigadirjev iz občine Ptuj. Zraven pionirjev so na akcijo odšli tudi štirje mentorji.

Za MDA Brkini 82 se je prijavilo kar 53 brigadirjev iz ptujске občine. Po štirih udarniških dnevih so naredili selekcijo (izbiri). Seveda je bilo težko reči kateremu od prijavljenih pionirjev, da ni sposoben za akcijo. Štirje pionirji so v soboto odšli na republiško mladinsko delovno akcijo Goričko. Priključili se bodo PMDB Ljubljana Moste-Polje. Osem pionirjev in štirje mentorji pa so v prejšnjem tednu odšli na lokalno mladinsko delovno akcijo Laporje 82 v Slovensko Bistrico, kjer sodelujejo na akciji tudi drugi pionirji in mladinci, predvsem brigadirji iz občine Slovenska Bistrica.

Zares med pionirji raste interes, da bi sodelovali na mladinski delovni akciji. Pač hočejo okusiti brigadirsko življenje. Zares smo lahko veseli, da vedno več mladih želi na akcijo pomagati ljudem, ki živijo v manj razvitih krajih.

JH

KOLIKO JE SOLIDNIH OBČANOV

V krajevni skupnosti Lovrenc so postavili na več mestih koše, krajane in obiskovalce pa z napisi na koših opozorili, da so le-ti namenjeni solidnim ljudem, oziroma smetem, ki jih bodo solidni ljudje metali vanje. Resnično lepa poteza! Sprašujem pa se (to vprašanje seveda ne velja le za krajane Lovrence), koliko je med nami sploh solidnih ljudi? Glede na onesnaževanje okolja, ki smo mu povsod priča, seveda!

JB

M
Mercator

BOZD Mercator n. sub. o.

mercator izbira panonija ptuj

Komisija za delovna razmerja Mercator—Izbira—Panonija n. sub. o. Ptuj TOZD Zaščita n. sub. o. Kidričevo objavlja

OGLAS

za opravljanje del in nalog:

1. Pomoč pri krojenju, šivanje, likanje in končna obdelava tekstilne konfekcije v Obratu tekstilne konfekcije v Ptuj — 32 izvajalk.
2. Strojno šivanje rokavic in drugih izdelkov v Obratu usnjena zaščitna konfekcija v Kidričevem — 16 izvajalk.
3. Šivanje tekstilne zaščitne konfekcije, likanje in končna obdelava izdelkov v Obratu tekstilne zaščitne konfekcije v Kidričevem — 30 izvajalk.
4. Finomehanska in druga vzdrževalna dela — 1 izvajalec.

Pogoji pod 1, 2 in 3: končna osnovna šola in dopolnilna usposobitev v tekstilnooblačilni stroki, poskusno delo je 3 mesece.

pod 4: poklicna šola — smer elektromehanim ali finomehanim, 2-letne delovne izkušnje, poskusno delo je 3 mesece.

Objavljena dela in naloge pod 1 in 4 se bodo opravljal v dveh izmenah pod 2 in 3 pa v eni izmeni.

Delavke, ki bodo izpolnjevale pogoje objave (delavke z ustreznimi delovnimi izkušnjami), bodo sklenile delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Delavke, ki ne bodo izpolnjevale pogojev objave (delavke brez ustreznih delovnih izkušnje) bodo sprejete na priučevanje, v sodelovanju s SIS za zaposlovanje enota Ptuj.

K delom in nalogam bodo razporejene po individualnih sposobnostih, ki bodo ugotovljene v času poskusnega dela ali priučevanja.

Pisemne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošijte v roku 15 dni od dneva objave v TOZD Zaščita Kidričevo — komisiji za delovna razmerja.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 30 dni po objavi.

Komisija za delovna razmerja Mercator Izbira Panonija n. sub. o. Ptuj TOZD Zaščita n. sub. o. Kidričevo razpisuje

1 štipendijo

na Visoki tehniški šoli v Mariboru — smer Konfekcijska tehnologija.

Prošnje sprejema komisija za delovna razmerja TOZD Zaščita Kidričevo v roku 15 dni po objavi.

POPRAVEK

V zadnji 30. številki Tednika, stran 7, v prispevku „Deset let dela Blagovnice“, pod vmesnim naslovom „priznanje delavcem“, v predzadnjem odstavku so bila pomotoma izpuščena imena treh sodelavcev in sicer: Skupne službe: Milan Kajzeberger, Vesna Vetič in Marica Koderman.

Sodelavcem se opravičujemo za neljubo napako, ki je nastala pri prepisovanju besedila.

Udeleženci spominke slovesnosti v Kicarju

Otvoritveno vrstico na novi cesti je prerezal Jože Repič.

ZA PRAZNIK NOVA CESTA

Praznik občine Ptuj obudi vsako leto spomin na hrabro Lackovo četo in njen poslednji boj v Mostju, v kraju, ki bo ostal vedno zapisan v zgodovini Slovenskih goric in ptujске občine.

Tega dogodka so se letos spomnili tudi v krajevni skupnosti Rogoznica, ki nosi ime po junakem slovenskogoriškem sinu — heroju Jožetu Lacku. 40-letnico tragične smrti njegovih borec so obeležili s spominsko sejo krajevene skupščine in vodstev družbenopolitičnih organizacij, ki je bila pri Lackovi rojstni hiši v Kicarju. Ob tej priložnosti pa so 6. avgusta predali svojemuhu namenu tudi kilometer nove asfaltirane ceste in tako jubilej združili še z eno pomembno delovno zmagob občanov tega območja.

Slovesnosti se je poleg Marice Fajtove, Stanka Lepeja in drugih gostov udeležila tudi Slavica Zemljčič, nosilka partizanske spomenice 1941 in Jože Kaučevič — starejši, ki je na slovesnosti prejel srebrno odličje OF slovenskega naroda za njegov velik prispevek v narodnoosvobodilnem boju in poveljni graditvi domovine.

Marica Lenartova — predsednica krajevnega sveta ZSMS je v svojem govoru med drugim dejala, da moč za današnje življenje raste iz naše revolucionarne preteklosti, nakar je obudila spomin na čas izpred štiridesetih let, ko so v junakem boju v Mostju izkrvaveli Lackovi borci. Govorila je tudi o uspehih v zadnjih letih, mladinskem prostovoljnem delu

in nalogah, ki jih na tem področju čakajo v prihodnje.

Nova cesta mimo Lackove rojstne hiše je plod velikega odrekovanja in pomoči KS in občine, prostovoljnega dela in prispevkov ljudi, ki ob njej živijo. Asfaltirali so jo v dolžini 1630 metrov in je veljala 2.600.000 dinarjev. V imenu gradbenega odbora se je vsem, ki imajo kakršnekoli zasluge zanjo zahvalil predsednik gradbenega odbora Štefan Kelemen, ki je vsem zaželel varno in prijetno vožnjo.

Predno je povorka kmetijske mehanizacije krenila po še svežem asfaltu je otvoritveno vrstico na novi cesti prerezal Jože Repič, članice ženskega pevskega zbora PD Alojz Arnuš iz Rogoznice pa so prireditev popestrile s svojim nastopom. mš

SREČANJE POTROŠNIKOV

Delovna organizacija Mercator Izbira Panonija Ptuj, TOZD Maloprodajna enota Blagovnica je ob svoji 10-letnici uspešnega dela organizirala srečanje potrošnikov, v petek, 6. avgusta v večernih urah.

Vreme je bilo več kot naklonjeno, saj že dolgo ni bilo tako prijetnega večera kot prav tokrat, zato je ob zvoku godbe na pihala iz Ptuja, ki je igrala od 18. do 19. ure tega dne privabila pred Blagovnico par tisoč potrošnikov od blizu in daleč.

Zaposleni v tej enoti, so se prav ta dan oziroma naslednja dva dni praznovali rojstni dan. Naj poudarimo, da so bila darila v reklamnih vrečkah z napisom 10-let Blagovnice, ki je tudi večkratno uporabna. Tako niso bila darila

iskovalce — potrošnike, ki so ta dan oziroma naslednja dva dni praznovali rojstni dan. Naj poudarimo, da so bila darila v reklamnih vrečkah z napisom 10-let Blagovnice, ki je tudi večkratno uporabna. Tako niso bila darila

Na prostoru pred Blagovnico se je proti večeru zbralo par tisoč potrošnikov.

samo za praznovance rojstnih dnevov, pač pa tudi za najodloklenejšega obiskovalca tega večera, ki je bil iz Avstralije. Bili so tudi iz Tunisa, Švedske, Nemčije itd. K temu naj dodamo, da je najmlajši obiskovalec tega večera bil star

komaj tri mesece. Tudi na tistega potrošnika, ki je ta dan največ nakupil v Blagovnici niso pozabili. Vendar je moral predložiti paragonski blok.

Med to množico potrošnikov, smo tega večera poklepetaži z nekaterimi, jih povprašali o zadovoljstvu ob nakupu v naši Blagovnici, o postrežbi, o izbiri blaga ipd. Naša sogovornika sta bila:

Marija Gajzer iz Ptuja: »V blagovnici kupujem že nekaj časa. S postrežbo sem zadovoljna, zato nimam pripomb, čeprav vsega trenutno ne dobiš kar potrebuješ, saj se tudi zavedam, da tudi drugod ni. Kaj hočemo, so pač takšni časi!«

Martin Vrabl iz Ptuja: »Nakup repuščam ženi, saj bolje ve kaj je potrebno za gospodinjstvo. S postrežbo sva zadovoljna, čeprav včasih pogrešam nasmeh prodajalk. Pa upam, da mi tega ne bodo zamerile.«

Naša sogovornika sta bila skromna, vendar jima je vednost obramba govorila, da sta zadovoljna. Tako si želimo tudi mi.

Prehodni pokal za SD Turnišče

V organizaciji Strelske družine Juršinci je bilo v okviru prireditve ob prazniku občine Ptuj ekipno tekmovanje z malokalibrskim orožjem. V bližini lovskega doma ob ribniku v Juršincih je nastopilo prek 60 tekmovalcev, ki so dosegali dobre rezultate, najboljši — zmagovalec pa je postal Drago Jazbec SD Turnišče, ki je nastreljal 88 krogov, sledijo Franc Simončič 86, Stanko Bračič 84 (oba AGIS Ptuj), Adolf Mihelač SD Turnišče 80, Franc Bedrač AGIS Ptuj 80 krogov itd.

Ekipno so bili drugič zapored najboljši SD Turnišče s 327 krogi pred SD Agis Ptuj 307, SD Juršinci 284, SD Opekar-Ptuj, Gradnje-Ptuj, SD Trnovska vas itd.

Prireditelj je tekmovanje dobro pripravil z željo, da tekmovanje za prehodni pokal KS Juršinci postane vsakoletno tradicionalno tekmovanje. SD Juršinci šteje danes 36 članov vabi pa v svoje vrste vaščane, predvsem mladino, kar bo prispevalo k vsesplošni krepitvi obrambne sposobnosti naše domovine.

STRELSTVO

anc Strelci na tekmovanju ob ribniku v Juršincih.

Foto: J. Slodnjak

Kdo se boji ozvočenega konca tedna?

Tisti, ki se ga bojijo, so prebivalci Zadrúžnega trga. Ob petkih, sobotah in nedeljah morajo od 16. ure do okoli polnoči, torej na dan osem ur, na teden štiriindvajset ur poslušati ozvočeno igranje godbe pred gostilno Breg, hrup se včasih poleže šele kako uro pozneje. To traja že od druge polovice junija letos (razen kadar jih že prežene v notranje prostore gostilne).

Število tistih, ki se ob godbi pri mizah zabavajo, je v glavnem skromno, vsekakor pogosto manjše od števila tistih prebivalcev Zadrúžnega trga, ki zaradi te prodorne glasbe ne morejo spati in ki jih moti, ker jim je vsiljena. To, čez dolge ure raztegnjeno prisilno poslušanje, je grob vdor v njihovo privatno življenje, poleg zaposlenih so prizadeti tudi bolniki, otroci in starejši občani.

Kljub večkratnim pritožbam na postaji milice ta doslej igranja na prostem še ni preprečila,

čeprav smo na Odseku za notranje zadeve v Ptuj dobili zagotovilo, da godba v gostilni Breg igra brez potrebne uradnega dovoljenja, brez zakonitega odloka in si torej samovoljno krojijo tudi čas igranja.

Zadrúžni trg je med tednom podnevno močno hrupen zaradi številnih tovornjakov in avtomobilov, ki na njem vozijo in parkirajo. Tudi vse promet v Ptujске toplice poteka prek trga. Umiri se šele pozno popoldne in postane prosti večeru bolj umirjen, idiličen, malomestni trg. Gostinci z ozvočnim igranjem samovoljno preprečujejo prebivalcem trga uživanje skromnega miru. Ali njihova izobrazba res ne sega tako daleč, da bi vedeli, da k ekološki zaščiti sodobnega civiliziranega človeka spada zaščita pred hrupom tudi podnevi, kaj šele ponoči.

In če trezno razumsko in računsko skušamo presoditi finančni učinek za toliko kaljenja miru,

lahko sklepamo, da zaradi glasnega igranja na prostem ta ni kaj prida zvišan, saj je čisto zasedenih malo miž pred gostilno, medtem ko je motenost stanovanjcev Zadrúžnega trga huda.

Lani so se tudi v starem delu Ljubljane oglašali zvočniki in motili prebivalce. Njihove pritožbe so zalegle in stara Ljubljana je zopet mirna. Tudi v Ptujskih toplicah so na pritožbe prizadetih odpravili hrup po zvočnikih. Sedaj se je gostinska poslovna vnaša s pomočjo terorja ozvočene glasbe pojavila pri nas na Bregu.

Pričakujemo, da bodo tudi v kulturno-zgodovinskem mestu Ptuj na pristojnem mestu spravili v red z zakonom sprto samovoljno delovanje in preprečili brezobziren odnos do prebivalcev Zadrúžnega trga ter zadevo spravili v zakoniti okvir norm javnega obnašanja.

H. P. in M. P. v imenu motenih prebivalcev

HUMOR

v z n a m e n j u

OD 12. 8. DO 19. 8. 1982

Resnično si postal revež, Viktor, če se zaradi zamrznitve cen tudi pri tebi nič več ne dvigne!

od 21. 3. do 20. 4.

ZENSKA: Srečo imate, ne zapravite je. Dopoveste mu nežno, da želite biti z njim čimveč. Prijateljstva ne smete zanemarjati. Ne pozabite pa, da si on želi preživeti kakšen dan samo z vami. Sprehodi in kolezarjenje v dvoje.

MOŠKI: Vztrajajte pri delu, končati ga je treba, čeprav vas vznemirjajo vroči poletni dnevi. Razumela bo, če ji boste vzroke razumevali razložili.

od 20. 4. do 20. 5.

ZENSKA: Ne predajajte se privzgojenim navadam, ki vas obremenjujejo. Vaše razpoloženje je skoraj vedno odvisno od mišljenja in navad vaših najdražjih. Partner ima lep načrt, ki bo koristil tudi vam in vas osrečil. Pismo hčere.

MOŠKI: Razbremenili ste se ozkosrčnosti. Pripravljeni ste pomagati. Svojci so prijetno presenečeni. Malo ste zašli v drugo skrajnost, pazite, ne razvajajte.

od 21. 5. do 21. 6.

ZENSKA: Uresničite svoje želje, drugače vas bodo utesnjevale in zavirale napredek. Prosti ste, lahko ljubite in ste ljubljeni. Čaka na vašo privolitve. Povsod vas bo spremljal, kamorkoli boste želeli. Ne bodite pretirano pogumni.

MOŠKI: Poskusite misel skladiti z voljo, ki je temelj uspeha. Napredovali boste hitro in lahko. Poiščite kakšno knjigo v knjižnici, berite več.

od 22. 6. do 22. 7.

ZENSKA: Presenetila in osrečila vas bo pozornost partnerja in drugih ljudi. Niste osamljeni, kot ste bili prepričani. Pojdite pogosto z otroki na sprehod in igrišče. Potrebni ste gibanja, sprostite se v teku.

MOŠKI: Učite se iz slabih izkušenj drugih. Osvojite to modrost čimprej, da ne bo neprijetnih posledic. Vzemite si prosti čas, delo ne bo trpelo. K zobozdravniku.

od 23. 7. do 23. 8.

ZENSKA: Z darilom ne boste nekoga samo osrečili, presenetili ga boste in spravili v zadrego, ker vas je nehote pozabil. Družba vas pogreša, vi naravo. Ustvarjajte. Zadovoljni boste s seboj in okolica bo zadovoljna z vami. Sporočilo.

MOŠKI: Grobe besede ne bodo rodile zaželenega uspeha, nekdo bo užaljen, ker postajate svojeglavi in enostranski. Poskušajte svojo misel združiti z njeno.

od 24. 9. do 23. 10.

ZENSKA: Ne sočustvujte, pomagajte s trezno in premišljeno besedo. Ne glejte enostransko na probleme, v tem ni rešitve. Za slabim pride dobro, naj vedra misel okrepi vaše upanje. Sproščeni ljudje mimogrede rešijo težke probleme.

MOŠKI: Ne bo upala spregovoriti nobene besede v družbi, če se boste kar naprej posmehovali, vas bo nehala ljubiti. Zatajite svojo sebičnost. Potovanje.

od 24. 10. do 22. 11.

ZENSKA: Premalo se trudite, ne znate premagati ovire. Spoprimite se s seboj, zmaga nad sabo, je zmaga nad problemi. Naj vas vodi potrpežljivost in volja do dela. Sprejmite povabilo na kosilo svojih staršev. Čimveč kolesarite.

MOŠKI: Samo vaše počutje je krivo počutja v družbi. Čim bolj boste sproščeni tem lepše se boste imeli in obratno. Skrb je treba pušiti doma.

od 22. 12. do 20. 1.

ZENSKA: Ne jezite se na sodelavce, če ne mislijo o vas tako kot si zaslužite. V bodoče boste deležni več zaupanja in priznanja. Delo vam napreduje, uspešni ste. Peljite moža na kakšno kulturno prireditve. Ne skoparite s pohvalami.

MOŠKI: V volji je moč. Naberite si volje in upanja v prostih dneh in delo bo steklo lahko. Občutek varnosti boste našli v uspešno končanem delu.

od 21. 1. do 19. 2.

ZENSKA: Ustvarjanje je čudovito, le korak k temu je težak. Narava razbremenjuje, uspešnost okrepi samozavest. Mož vas občuduje, česar ne opazite. Otroci vas ljubijo in osrečujejo. Dopustite se niste izkoristili, čas je, odpotujte.

MOŠKI: Čim več čez mejo v dvoje. Iskrena ljubezen je moč, svoboda in uspeh. Vsi gradovi, ki jih gradite v oblakih se lahko zrušijo, če si boste lagali.

V času letnih dopustov je veliko vlomov in tatvin. Vendar se redko zgodi, da mojster obišče mojstra, zato bodite bolj samozaščitno osveščeni.

Povejte tej vaši čedni puncici, da sem pripravljen z njo početi nečednost, in da kljub zamrznitvi pristanim na višjo ceno.

Dajno mir, сосед, saj mi bo mleko šlo čez!
— Če se boš še dolgo otepala, Micka, bo tudi meni šlo nekaj čez...

Medicinke se pripravljajo na tekmovanje v pikado.

UGANKARSKI SLOVARČEK

ACTON = starejši angleški zgodovinar, ki je vodil borbo proti ultramontancem, profesor moderne zgodovine v Cambridgeu (John Emerich Delberg, 1834-1902)
ENO = angleški glasbenik s pravim imenom Brian Peter George St. John, ustanovitelj skupine Roxy Music (Brian, rojen 1948)
HUNTER = ameriški filmski igralec s pravim imenom Art Gelien (Tab, „Prišli so v Corduro“)
JAILA = samostojno gorovje na polotoku Krimu
KEINO = pred leti odlični kenijski tekač (Kipčonge)
SARIA = arheolog in numizmatik, rojen leta 1893 v Ptuj; izkopaval je v Stobiju in Ptuj (Balduin)
TAAL = jezero na filipinskem otoku Luzon, južno od Manile
VALLI = starejša italijanska filmska igralka (Alida)
VOLOSKO = kraj in morskopalnišče na vzhodnem obrežju Istre, zraven Opatije

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: Preko, romar, odor, Tone, temelji, V, sopara, azot, AV, atol, Aragon, Tar, oda, resa, karakter, strn, Iran, sejem, omela, Air, vodenka, Kne, IL, Cork, znak, Nen, var, žararaka, Aka.

274 BREZNO OD-SAMO-DANEU PADNIK ZADO-VOLJE-VANJE IVO		REČNO KAMENJE		ITALIJ. SLIKAR (GUIDO)		1		ANTON SOVRE		TUR-CIJA		RECEPT RENIJ		DOPISU V JEDNIK		ANGL. ZGODOVINAR		KENIJSKI TEKAČ							
SESTAVIL EDI KLASINC		NAMIZNI PREGRI-NJALD		KURAN-ZUNAN-ŽENSKO MINISTER		TUJE ŽENSKO IME		ZADETEK PRI NOGO-METU		TIP KAMID-NOV		MAZARČ (KRAJ) PRI OPATIJU		MANIŠE REZILO OGROHNA KACA		IGRALEC HUNTER		TANKA SKITI TRAVNINA DRBAVA V ZDA		GLAS, ZVOK					
REK		GENOCID		JEZERO PRI MANILI		LESEN PRI ZIDEK		MILJE		ARHED-LOG RO-DEN V PTUJU		KALIJ LITER		MOŠKO IME DUŠIK		DOPISU V JEDNIK		ANTOM OZNAKA SZ		TRAVNINA STEPA KONEC POLDTOKA		NRAVO-SLOVEC		PEVKA SPIROVA	
POZAV NA VODI ... DEL PLATA		LETO-VIŠČE V ISTRI		IGRALKA VALLI		ZAPISEK		GORONJE NA KRIMU ISRAŽIL NOGOM.		UMIVAL-NA POSODJA		POŽIREK TEKO-CINE		VRTNA SENC-NICA		RIMSKA AENONA		LUKA V ISRAELU							

